

દૈનિક મુંબઈ સમાચાર

R.N.I. No. 1563/1957 ★

મુંબઈથી પ્રસિદ્ધ થતું ■ સ્થાપના: ૧ જુલાઈ ૧૮૨૨ ■ પુસ્તક: ૨૦૪ ■ Volume 68 ■ Issue 28 ■ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧
■ માધ્યમ સુદ- ૬ ■ મુંબઈ ■ MUMBAI SAMACHAR ■ www.bombaysamachar.com ■ 3 February 2025, Monday ■ REGD.No. MCS/058/2024-26

સોમવાર, ૩ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૫, કિંમત રૂ ૧૦.૦૦

ધર્મતેજ પૂર્તિ

LIKE & FOLLOW: /Mumbaisamachar4u

SOUTH AFRICA

13 NIGHTS
14 DAYS

GORDONS BAY

GORDONS BAY

FOR VIDEO SCAN ME

Experience luxurious accommodations at Gordon's Bay with the chance to stay in an exclusive all-suite room. Urvi Luxury Destination stands out as the sole company offering a thrilling opportunity to encounter great white sharks.

ADDITIONAL FEATURES
WALK WITH LION.
SHARK/DOLPHIN & WHALE WATCHING CRUISE.
HELICOPTER RIDE.
CATAMARAN BOAT RIDE

BEACON ISLAND

BEACON ISLAND

Beacon Island Resort is the sole Resort located in the heart of the Indian Ocean in South Africa, renowned for its whale and dolphin sightings. Guests have the unique opportunity to witness the Marine Big Five from the comfort of their room window. This exclusive experience is only provided by Urvi Tours.

FOR VIDEO SCAN ME

JOHANNESBURG, PILANESBERG NATIONAL PARK, SUNCITY, GEORGE, PLETTENBERG BAY, GORDON'S BAY, HERMANUS, CAPETOWN

- સંપૂર્ણ દૂર દરમ્યાન આપણા મહારાજ દ્વારા બનાવેલ સ્વાદિષ્ટ ભોજન (VEG. & JAIN).
- SUNCITY માં PALACE OF THE LOST CITY 5* હોટેલમાં ૨ રાત્રીનો મુકામ.
- PILANESBERG NATIONAL PARK (GOVT APPROVED) BAKUBUNG BUSH LODGE માં ૧ રાત્રીનો મુકામ.
- GARDEN ROUTE નું MOST BEAUTIFUL TOWN PLETTENBERG BAY માં ૪ રાત્રીનો મુકામ.
- GARDEN ROUTE નું હાર્ટ કહેવાતું GORDON'S BAY માં ૨ રાત્રીનો મુકામ ફક્ત URVI TOURS આપે છે.
- CAPETOWN માં 5* હોટેલમાં ૩ રાત્રીનો મુકામ.
- દુર દરમ્યાન અમર્યાદિત પાણી અને એરપોર્ટ/હોટેલમાં PORTERAGE SERVICES સામેલ.
- TIPS & TRAVEL INSURANCE દૂર કોસ્ટમાં સામેલ.
- WALK WITH LION, MARINE BIG 5, HELICOPTER RIDE, CATAMARAN BOAT RIDE દૂર કોસ્ટમાં સામેલ.

CONTACT US

DHIREN RUPARELIA
+91 99305 49258

NIRAV MEHTA
+91 80822 78468

SOHIL SHAH
+91 98701 53149

DEPARTURE DATES : APRIL : 16, 20, 24, 28 | MAY : 02, 04, 06, 08, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 28, 30 | JUNE : 03, 07, 11, 15, 19, 23

ADDRESS : 1/A, PALM VIEW BUILDING, L.N. ROAD, NR. SWAMINARAYAN TEMPLE, OPP. VIDYALANKAR CLASSES, DADAR (E), MUMBAI - 400014.

022-2413 2281 | 82 | 83 | +91 98927 20353 | info@uldestination.com | www.uldestination.com

Where U & V meet to create memories.

જીએસટીની આવકથી ગુજરાત સરકારને બખખાં: જાન્યુઆરીમાં કલેક્શન ૧૭ ટકા વધ્યું

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: ગુજરાત સરકારની જીએસટી આવકમાં જાન્યુઆરી ૨૦૨૫માં મોટો વધારો નોંધાયો હતો. જાન્યુઆરી ૨૦૨૫માં રાજ્યની જીએસટી આવકમાં ૧૭ ટકાનો વધારો નોંધાયો હતો. રાજ્યના કર વિભાગને જીએસટી દ્વારા ૬,૮૭૩ કરોડ રૂપિયાની મોટી આવક થઈ હતી. રાજ્યને જાન્યુઆરી ૨૦૨૫માં વેટ હેઠળ રૂપિયા ૨,૮૫૬ કરોડની આવક અને વિદ્યુત શુલ્ક હેઠળ ૨,૯૯૮ કરોડ રૂપિયાની આવક નોંધાઈ હતી. જ્યારે વ્યવસાય વેરા હેઠળ સરકારને રૂપિયા ૨૧ કરોડની આવક થઈ હતી. અને ઉલ્લેખનીય છે કે ડિસેમ્બર

મહિનામાં રાજ્યમાં જીએસટીની આવકમાં મોટો વધારો નોંધાયો હતો. ત્રીજા ક્વાર્ટરમાં ગુજરાતમાં જીએસટીની આવકમાં ૧૯ ટકાનો વધારો નોંધાયો હતો. ચાલુ નાણાકીય વર્ષે ત્રીજા ત્રિમાસિક ગણામાં જીએસટી હેઠળ ૧૮,૪૪૮ કરોડ રૂપિયાની આવક થઈ હતી. નવેમ્બરમાં જીએસટી કલેક્શન ૮.૫ ટકા વધીને રૂા. ૧.૮૨ લાખ કરોડ થયું હતું. નાણા મંત્રાલયના ડેટા અનુસાર એપ્રિલ-ડિસેમ્બરના સમયગાળા માટે કલેક્શન રૂા. ૧૬.૩૪ લાખ કરોડ હતું. તે જ સમયે ઓક્ટોબરમાં ગ્રોસ જીએસટી કલેક્શન ૯ ટકા વધીને રૂા. ૧.૮૭ લાખ કરોડથી વધુ થઈ ગયું હતું. જે સ્થાનિક

વેચાણમાં વધારાના કારણે અત્યાર સુધીનું બીજું સૌથી વધુ કલેક્શન છે. નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫માં સરકારનું કુલ જીએસટી કલેક્શન ૧૬.૩૩ લાખ કરોડ રૂપિયા છે. આ ડેટા એપ્રિલ ૨૦૨૪થી ડિસેમ્બર ૨૦૨૪ સુધીનો છે, નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ સમાપ્ત થવામાં હજુ ત્રણ મહિના બાકી છે. અને ઉલ્લેખનીય છે કે, નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪માં સરકારને જીએસટી કલેક્શનમાંથી ૨૦.૧૪ લાખ કરોડ રૂપિયા મળ્યા હતા, જ્યારે નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩માં જીએસટીથી સરકારે ૧૪.૯૬ લાખ કરોડની આવક ઊભી કરી હતી.

અમદાવાદમાં હેલ્મેટના નિયમનો સરેઆમ ભંગ માત્ર બે દિવસમાં ૨,૮૪૮ કેસ નોંધાયા

અમદાવાદ: શહેરમાં ત્રણ-દિવસીય ટ્રાફિક એન્ફોર્સમેન્ટ ડ્રાઇવ હાથ ધરવામાં આવી છે, જેમાં ટ્રાફિકના નિયમોનો ભંગ કરતા વાહન ચાલકો સામે આકરી કાર્યવાહી કરવામાં આવી રહી છે. પોલીસની આ કાર્યવાહીમાં માત્ર બે દિવસમાં ૨,૮૪૮ કેસ નોંધાયા હતા. આ જ સમયગાળા દરમિયાન ફેન્સી અથવા ગુમ થયેલી નોંધણી પ્લેટ માટે ૯૪૯ કેસ નોંધાયા હતા. જોકે, આ નિયમોના ભંગ માટે રૂા. ૪૨,૩૦૦ નો દંડ વસુલવામાં આવ્યો હતો.

ગુજરાતને કેન્દ્ર પાસેથી વેરાના હિસ્સા પેટે ₹ ૪૯,૪૭૨ કરોડ મળશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ માટેના કેન્દ્રીય બજેટમાં ગુજરાત સહિત વિવિધ રાજ્યોને કેન્દ્ર પાસેથી રૂા. ૪૯,૪૭૨ કરોડ પ્રાપ્ત થશે. આ રકમ કેન્દ્ર દ્વારા એક્ટ કરવામાં આવતા કોર્પોરેશન ટેક્સ, આવકવેરો, જીએસટી, કસ્ટમ્સ ડ્યુટી, એક્સાઇઝ ડ્યુટી, સર્વિસ ટેક્સ સહિતના કરમાં ગુજરાતના હિસ્સા પેટે મળી છે. વર્ષ દરમિયાન દરેક રાજ્યોમાંથી વસુલાનારા આ વિવિધ વેરામાંથી દરેક રાજ્યોને તેમના હિસ્સા પેટે નાણાપંચ દ્વારા કરાયેલી ફાળવણીની ટકાવારી પ્રમાણેની રકમ પરત ચૂકવશે. કેન્દ્રીય નાણાં પંચ દ્વારા ગુજરાત માટે આવા

વેરાઓમાંથી મળવાપાત્ર હિસ્સા પેટે ૩.૪૭૮ ટકા નક્કી કરાયેલા છે એટલે કે, ભારત સરકાર દ્વારા ગુજરાતમાંથી જે કુલ વિવિધ વેરા વસૂલાશે, તેમાંથી ગુજરાતને ૩.૪૭૮ ટકા મુજબની રકમ પરત મળશે. આ રકમનો ઉલ્લેખ ગુજરાત સરકાર દ્વારા હવે, ૨૦મી ફેબ્રુઆરી-૨૦૨૫ના રોજ ગુજરાત વિધાનસભામાં રજૂ થનારા બજેટમાં મહેસૂલી આવક તરીકે કરાશે. કેન્દ્રીય નાણાં પ્રધાને તેમના બજેટમાં ૬ શર્તિયા મુજબ વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬માં ભારત સરકાર દ્વારા વસૂલાનારા વિવિધ કુલ વેરાની રકમમાંથી ગુજરાતને તેના હિસ્સા પેટે કુલ ૪૯,૪૭૨ કરોડ રૂપિયા પરત

આપશે. જેમાં ભારત સરકાર દ્વારા ગુજરાતને (૧) કોર્પોરેશન ટેક્સમાંથી રૂા. ૧૩,૮૧૪.૪૫ કરોડ (૨) ઈન્કમ ટેક્સમાંથી ૧૮,૪૩૨.૫૦ કરોડ (૩) સેન્ટ્રલ જીએસટીમાંથી ૧૪,૪૦૨.૭૫ કરોડ (૪) કસ્ટમ ડ્યુટીમાંથી ૨૨૭૭.૧૨ કરોડ (૫) યુનિયન એક્સાઇઝ ડ્યુટીમાંથી ૪૭૩.૦૭ કરોડ (૬) સર્વિસ ટેક્સમાંથી ૧.૪૩ કરોડ અને (૭) અન્ય ટેક્સમાંથી ૭૧.૩૦ કરોડ મળીને કુલ ૪૯,૪૭૨.૬૨ કરોડ પરત આપશે. ચાલુ ૨૦૨૪-૨૫ના નાણાકીય વર્ષમાં ગુજરાતને ભારત સરકાર દ્વારા ૪૪,૭૫૭ કરોડ પરત આપવાની જાહેરાત કરી હતી.

શક્તિસિંહનો આરોપ: કેન્દ્રીય બજેટમાં ગુજરાતના હીરા, શિપબ્રેકિંગ, ટેક્સ્ટાઇલ ક્ષેત્ર માટે કશું નહીં

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: કેન્દ્રીય બજેટ માટે એક ગુજરાતી તરીકે મને અને તમામ ગુજરાતીઓને અપેક્ષા હતી કે ‘મોસાળમાં લગ્ન અને મા પીરસનાર હોય’ ત્યારે આપણા ગુજરાત માટે બજેટમાં ખાસ મદદ જાહેર કરાશે, પરંતુ આપણા માટે કશું જ નથી. બિહારની ચૂંટણી આવે છે એટલે ત્યાં મખાના બોર્ડ, પટના એરપોર્ટથી લઈને વારંવાર બિહાર છે, પરંતુ ગુજરાતમાં આપણો હીરા ઉદ્યોગ અંક લોકોને રોજ આપતો ઉદ્યોગ મુશ્કેલીથી છે એને મદદ કરવા માટે કોઈ નક્કર વાત નથી. ટેક્સ્ટાઇલ ઉદ્યોગ, સુરતમાં એના પર અનેક લોકો નિભર છે, નાયલોન ચાર્મ મોંઘું થાય એવી સ્થિતિ અંગે કોઈ વાત નથી. એશિયાના સૌથી મોટા અલંગ શિપ બ્રેકિંગ યાર્ડ માટેની કોઈ સ્પેસિફિક વાત નથી. શિપ બિલ્ડિંગની વાત

કરવામાં આવી છે, શિપ બ્રેકિંગ ઉદ્યોગ માટે નહીં અને શિપ બિલ્ડિંગ માટે પણ નક્કર રીતે જોઈએ તો કશું નથી એમ, કોંગ્રેસ પ્રદેશ પ્રમુખ અને સાંસદ શક્તિસિંહ ગોહિલે જણાવ્યું હતું. આ બજેટ મોટી સરકારની નિષ્ફળતાઓ છુપાવવાનો અને લોકોને ભ્રમિત કરવાનો પ્રયાસ છે. આ બજેટમાં ગરીબો, મધ્યમ વર્ગ, ખેડૂતો અને યુવાનો માટે કંઈ નથી. આ બજેટ માત્ર જાહેરાતોનું પોટલું છે, જેમાં કોઈ નક્કર યોજના કે રાહતની જોગવાઈ નથી એમ, વિધાનસભામાં કોંગ્રેસ પક્ષના નેતા અમિત ચાવડાએ જણાવ્યું હતું. બજેટમાં ૧૨ લાખની આવક પદ કોઈ ટેક્સ નથી એમ કહેવામાં આવે છે, પણ હકીકત એ છે કે તેમાં શરતો લાગુ પડશે. ઈન્કમ ટેક્સના કાયદામાં ૩૧ એમેન્ડમેન્ટ કરવાની જાહેરાત નાણામંત્રીએ કરી છે, જે લાગુ થયા

બાદ જ ખબર પડશે કે ૧૨ લાખની આવક ઉપર કેટલો ટેક્સ લાગશે? ખેડૂતોની આવક બમણી કરવાની વાત કરી હતી, પરંતુ ખર્ચા બમણાં થયા છે. અમિત ચાવડાએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, બજેટમાં ગુજરાતના નામે ખાસ કંઈ નહીં અને બજેટ સ્પીચમાં ગુજરાતનું કે કોઈ ગુજરાતીનું નામ પણ નહીં. કેટલાય પ્રધાનો વિધાનસભામાં એમ કહેતા હતા કે ગુજરાતને બંને હાથમાં લાડુ છે, ડબલ એન્જિન સરકાર છે, મોસાળમાં મા પીરસનારી છે. નાણા પ્રધાનની ૫૬ પેજની સ્પીચમાં ગુજરાત નામનો શબ્દ નથી. બજેટ સ્પીચમાં બિહારનો ૬-૬ વખત ઉલ્લેખ, સત્તા ટકાવી રાખવાના ખેલમાં જે સત્તામાં લાવ્યા એ વડા પ્રધાન ગુજરાતીઓ જ ભુલાઈ ગયા.

ગિફ્ટ સિટી સ્થિત ઇન્ટરનેશનલ ફાઇનાન્સિયલ સર્વિસ સેન્ટરને ટેક્સ રાહતમાં પાંચ વર્ષનો વધારો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: કેન્દ્રીય નાણાપ્રધાન નિર્મલા સિતારામને સંસદમાં રજૂ કરેલા અંદાજપત્રમાં ગુજરાતને કેટલાક વિશેષ લાભો, પ્રોત્સાહનો આપવાની જાહેરાત કરી હતી. એમાં ખાસ કરીને દેશના પ્રથમ એવા ગુજરાત ઇન્ટરનેશનલ ફાઇનાન્સિયલ ટેક સિટી (ગિફ્ટ) માં શરૂ કરાયેલા ઇન્ટરનેશનલ ફાઇનાન્સિયલ સર્વિસ સેન્ટર (આઈએફએસસી)માં વધુ ગુજરાતનું કે કોઈ ગુજરાતીનું નામ પણ નહીં. કેટલાય પ્રધાનો વિધાનસભામાં એમ કહેતા હતા કે ગુજરાતને બંને હાથમાં લાડુ છે, ડબલ એન્જિન સરકાર છે, મોસાળમાં મા પીરસનારી છે. નાણા પ્રધાનની ૫૬ પેજની સ્પીચમાં ગુજરાત નામનો શબ્દ નથી. બજેટ સ્પીચમાં બિહારનો ૬-૬ વખત ઉલ્લેખ, સત્તા ટકાવી રાખવાના ખેલમાં જે સત્તામાં લાવ્યા એ વડા પ્રધાન ગુજરાતીઓ જ ભુલાઈ ગયા.

માટેની કટ-ઓફ મુદત પણ પાંચ વર્ષ વધારીને ૩૧.૩.૨૦૩૦ કરવામાં આવી હતી. કેન્દ્રીય બજેટમાં વિવિધ વિભાગોમાં મુક્તિ, કપાત અને સ્થળાંતર માટે આઈએફએસસી એકમો સાથે સંબંધિત સનસેટ તારીખ ૩૧ માર્ચ, ૨૦૩૦ સુધી લંબાવવાની દરખાસ્ત કરાઈ છે. કેન્દ્રીય બજેટમાં આઈએફએસસી વીમા મધ્યસ્થી કરેરી દ્વારા જારી કરાયેલી જીવન વીમા પોલિસી પર પ્રાપ્ત થતી આંતરિક મહત્તમ પ્રીમિયમની રકમની શરત વિના મુક્તિ આપવાનો પ્રસ્તાવ મુક્યો હતો. આ ઉપરાંત, શિપ લોજિંગ ડોમેસ્ટિક કંપનીના ઇકિવિટી શેરો હસ્તાંતરણ પર બિન-નિવાસી અથવા આઈએફએસસીના એકમ માટે મૂડી નફામાં કલમ ૧૦ (જએચ)માં છૂટને વધારવાનો પ્રસ્તાવ મુકવામાં આવ્યો હતો. આઈએફએસસી સ્થિત ફંડ મેનેજર

દ્વારા સંચાલિત રોકાણ ભંડોળ માટે સિમ્પલીફાઇડ સેફ હાર્બર રિજિમ ગણતરીના હેતુસર સ્થાનાંતરણ તરીકે આવી છે. આઈએફએસસી એકમો માટે ૨૦૩૦ સુધી લંબાવવામાં આવી હતી. કેન્દ્રીય બજેટમાં કોઈ પણ વિદેશી પોર્ટફોલિયો રોકાણકાર સાથે કરવામાં આવેલા નોન-રિસિડેન્સ ફોરવર્ડ કોન્ટ્રાક્ટના હસ્તાંતરણના પરિણામે બિન-નિવાસીને થતી ઉદ્ભવતી કે તેને પ્રાપ્ત થયેલી કોઈ પણ આવકને મુક્તિ આપવાનો પ્રસ્તાવ મુક્યો હતો, જે નિર્ધારિત શરતોનું પાલન કરે છે. મૂળ ભંડોળમાં શેરહોલ્ડર દ્વારા રાખવામાં આવેલા શેર અથવા યુનિટ અથવા વ્યાજ નું સ્થાનાંતરણ (આઈએફએસસીએ રેગ્યુલેશન ૨૦૨૨ હેઠળ નિયંત્રિત રિટેલ સ્કીમ અથવા એક્સચેન્જ ટ્રેડ્ડ ફંડ હોવાને કારણે) શેર અથવા યુનિટ અથવા

રોકાણમાં પરિણામી ભંડોળમાં હિત માટે વિચારણામાં મૂડી લાભની ગણતરીના હેતુસર સ્થાનાંતરણ તરીકે ગણવામાં આવશે નહીં. અને ઉલ્લેખનીય છે કે, કેન્દ્રીય બજેટ ૨૦૨૫ ગિફ્ટ સિટી આઈએફએસસીને ગ્લોબલ ફાઇનાન્સિયલ હબ બનાવવા માટેની સરકારની કટિબદ્ધતાને મજબૂતાઇથી દર્શાવે છે. સૂચિત કરવેરા પ્રોત્સાહનો અને નિયમનકારી સરળતાઓ વૈશ્વિક રોકાણકારો, ફંડ મેનેજર્સ અને વ્યવસાયોને આકર્ષશે, જે નાથી ભારતની ફાઇનાન્સિયલ ઇકોસિસ્ટમ મજબૂત બનશે. આ પગલાંથી ગિફ્ટ સિટી વૈશ્વિક નાણાકીય ક્ષેત્રે સ્પર્ધાત્મક અને વ્યવસાયો માટેના અનુકૂળ સ્થળ બનાવવા માટે સક્ષમ છે. તે આંતરરાષ્ટ્રીય ફાઇનાન્સિયલ સર્વિસીઝ ક્ષેત્રમાં ભારતના વિકાસને આગળ લઈ જવામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવશે.

અમદાવાદના વિવિધ વિસ્તારોમાં મ્યુનિ.નું બુલડોઝર ફર્યુ: અનેક દબાણો દૂર કરાયાં

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: શહેરના જમાલપુર વિસ્તારમાં ફરી એકવાર મનપાએ દબાણ હટાવે કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. અમદાવાદ મહાનગરપાલિકાના મધ્ય ઝોન એસ્ટેટ વિભાગ દ્વારા જમાલપુર વિસ્તારમાં બિન પરવાનગી રેસિડેન્સિયલ એકમ પર બુલડોઝર ફેરવવામાં આવ્યું હતું. અગાઉ એકમ સીલ કરાઈ હતું અને વારંવાર નોટિસ અપાઈ હતી, પરંતુ ગેરકાયદેસર બાંધકામ થતાં આખરે મનપા દ્વારા બાંધકામ તોડી પાડવામાં આવ્યું હતું. અમદાવાદના જમાલપુર ઘોડામાં આવેલા લાંબી શેરી નંબર-૦૧ એક પાસે આવેલી નવી મસ્જિદની પાસે માસુમખાન પઠાણ અને બાંધકામ કરનાર વ્યક્તિઓ દ્વારા ગ્રાઉન્ડ

ફ્લોરથી સિક્સ ફ્લોરના ઉપર બિન પરવાનગી આશરે ૨૪૯૭ ચો. ફૂટનું રેસિડેન્સિયલ સ્કીમ પ્રકારનું બાંધકામ કરી દેવામાં આવ્યું હતું. અમદાવાદ મનપા દ્વારા જીપીએમસી એક્ટ મુજબ નોટિસ બજાવી હતી અને એકમ પણ સીલ કરવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ કબજેદાર દ્વારા પરવાનગી વગર ગ્રાઉન્ડ ફ્લોરથી સેક્ન્ડ ફ્લોર સુધીના બાંધકામનો અમલ કરવામાં આવેલ તેમ છતાં બાંધકામ કર્તા દ્વારા બિન પરવાનગીનું બાંધકામ ચાલુ રાખતાં એએમસી દ્વારા બુલડોઝર ફેરવવામાં આવ્યું હતું. પોલીસની મદદ લઈ એએમસી એસ્ટેટ વિભાગ દ્વારા બિન પરવાનગીનું બાંધકામ તોડી પાડવામાં આવ્યું હતું. બીજી તરફ પૂર્વ ઝોન એસ્ટેટ

વિભાગ દ્વારા પણ નિકોલ વોર્ડમાં ઇન્ડસ્ટ્રીયલ પ્રકારનું બિન પરવાનગીએ કરેલ બાંધકામ તોડી પાડવામાં આવ્યું હતું. તેમ જ ૧૫ હજારની પેનલ્ટી પણ વસુલાત કરવામાં આવી હતી. હાઈ કોર્ટના કડક આદેશ બાદ ફરી એકવાર એએમસી દ્વારા જાહેર રસ્તા પર રહેલા દબાણ દૂર કરવાની કામગીરી યુદ્ધના ધોરણે હાથ ધરી હતી. જાહેર રસ્તા પર દબાણ કરી ઊભા રહેલાં લારી-ગલ્લાઓ મોટી સંખ્યામાં દૂર કરવામાં આવ્યાં હતાં. મધ્ય ઝોન હદ વિસ્તારમાં એલિસ બ્રિજ, જમાલપુર ફૂલ બજાર, જમાલપુર શાકમંડળ, સદરા બ્રિજ, ગાંધી બ્રિજ, ભદ્ર પરિસર ત્રણ દરવાજા, નહેરુ બ્રિજ, કામા હોટલ રોડમાંથી દબાણો દૂર કરવામાં આવ્યાં હતાં.

સાયબર ક્રાઈમની ઘટનાઓ અટકાવવા ગુજરાતની પ્રથમ સાયબર સેન્ટ્રલ લેબ રાજકોટમાં તૈયાર કરાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: દેશમાં સાયબર ક્રાઈમના બનાવો સતત વધી રહ્યા છે. આવા બનાવો અટકાવવા માટે રાજકોટ શહેર પોલીસ દ્વારા ગુજરાતની પ્રથમ સાયબર સેન્ટ્રલ લેબ તૈયાર કરવામાં આવી છે. આ લેબ માટે રાજકોટ શહેર પોલીસ દ્વારા લોક ભાગીદારીથી સાયબર સિક્યુરિટી સોસાયટી નામનું ટ્રસ્ટ બનાવી તેમાં ૧૨ ટ્રસ્ટીઓની નિમણૂક કરાઈ હતી. જેમાં રાજકોટના પોલીસ કમિશનર, જોઈન્ટ પોલીસ કમિશનર, ડીસીપી ક્રાઈમ અને ૮ ઉદ્યોગપતિઓનો સમાવેશ કરાયો છે. તેમની પાસેથી કુલ ૪.૨૬ કરોડનું ડોનેશન મેળવી લેખનું નિર્માણ કરાયું હતું. પ્રામ વિગતો પ્રમાણે રાજકોટ શહેર પોલીસ દ્વારા ૪.૨૬ કરોડના ખર્ચે તૈયાર કરાયેલી સાયબર લેબમાં ૧.૨૫ કરોડની કિંમતના આઈ ડેટા આધુનિક સોફ્ટવેર ખરીદવામાં આવ્યાં છે. જેમાં મોબાઈલ ફોરેન્સિક્સ, સોશિયલ ડેટા

એનાલિસિસ, હાર્ડ ડિસ્કમાંથી ડેટા રિકવર કરવા માટે તેનો ઉપયોગ કરી શકાય છે. આ સોફ્ટવેરની મદદથી ડીવીઆર, એનલીઆર કે લેપટોપ સહિત કોઈ પણ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટમાંથી ડેટા રિકવર કરી શકાય છે. રાજકોટની આ સાયબર સેન્ટ્રલ લેબ રાજકોટ શહેર પોલીસ તથા સૌરાષ્ટ્રના જિલ્લાઓના પોલીસ કર્મચારીઓને સાયબર ક્રાઈમ અન્વેષણની તાલીમ, સાયબર ક્રાઈમ સામે સુરક્ષા અર્થે નાગરિકોમાં જાગૃતિ ફેલાવવી, ટેકનિકલ ક્ષેત્રમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓને ઇન્ટરશિપ મારફતે ટ્રેનિંગ વગેરે જેવાં કાર્યોમાં તેમ જ સાયબર અપરાધના પ્રિવેન્શન તથા ડિટેક્શનમાં સાયબર ક્રાઈમ પોલીસ સ્ટેશનને મદદરૂપ થાય છે. સાયબર સેન્ટ્રલ લેબમાં હાલ એક પીઆઇ, ત્રણ પીએસઆઈ, ૧૦ પોલીસ કર્મચારીઓ મળી કુલ ૧૪ લોકોના સ્ટાફની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી.

અનાલિસિસ, હાર્ડ ડિસ્કમાંથી ડેટા રિકવર કરવા માટે તેનો ઉપયોગ કરી શકાય છે. આ સોફ્ટવેરની મદદથી ડીવીઆર, એનલીઆર કે લેપટોપ સહિત કોઈ પણ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટમાંથી ડેટા રિકવર કરી શકાય છે. રાજકોટની આ સાયબર સેન્ટ્રલ લેબ રાજકોટ શહેર પોલીસ તથા સૌરાષ્ટ્રના જિલ્લાઓના પોલીસ કર્મચારીઓને સાયબર ક્રાઈમ અન્વેષણની તાલીમ, સાયબર ક્રાઈમ સામે સુરક્ષા અર્થે નાગરિકોમાં જાગૃતિ ફેલાવવી, ટેકનિકલ ક્ષેત્રમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓને ઇન્ટરશિપ મારફતે ટ્રેનિંગ વગેરે જેવાં કાર્યોમાં તેમ જ સાયબર અપરાધના પ્રિવેન્શન તથા ડિટેક્શનમાં સાયબર ક્રાઈમ પોલીસ સ્ટેશનને મદદરૂપ થાય છે. સાયબર સેન્ટ્રલ લેબમાં હાલ એક પીઆઇ, ત્રણ પીએસઆઈ, ૧૦ પોલીસ કર્મચારીઓ મળી કુલ ૧૪ લોકોના સ્ટાફની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી.

અમદાવાદ: શહેરના સરદાર પટેલ રિંગ રોડને ૪ માર્ગદર્શિમાંથી ૬ માર્ગદર્શિ કરવા અંગેની કામગીરી હાથ ધરવામાં આવશે. સરદાર પટેલ રિંગ રોડ કે જે અમદાવાદના પેરી અર્બન વિકાસ અંગેનું મહત્વપૂર્ણ અંગ છે અને જેના ઉપરથી દિવસ દરમિયાન અંદાજિત ૧ લાખ જેટલાં વાહનો પસાર થતાં હોય છે, આ રિંગ રોડનું ૬ (છ) નેશનલ હાઈવે તથા ૧૧ (અગિયાર) જેટલા નાના-મોટા સ્ટેટ હાઈવે સાથે જોડાણ થાય છે. આ રિંગ રોડ ઉત્તર ગુજરાત, મધ્ય ગુજરાત અને સૌરાષ્ટ્રને અમદાવાદ સાથે જોડતો સક્યુરવર મુખ્ય માર્ગ છે. ઐડા રિંગ રોડ ૬૦ મીટર પહોળાઈ અને ૭૬ કિમીની લંબાઈ ધરાવે છે. રિંગ રોડ હાલમાં ઐડા હસ્તક હોઈ સદર રિંગ રોડને ચાર માર્ગદર્શિમાંથી છ માર્ગદર્શિ કરવા અંગેની કામગીરી હાથ ધરવામાં આનાર છે. આ પ્રોજેક્ટમાં પેકેજ-૦૧માં અમદાવાદ શહેરના પૂર્વ વિસ્તારના ૩૭.૦૦ કિ.મી. તથા પેકેજ-૦૨ માં અમદાવાદ શહેરના પશ્ચિમ વિસ્તારના ૩૯.૨૫૪ કિ.મી. લંબાઈમાં વિકસાવવા અંદાજિત રૂા. ૨૨૦૦.૦૦ કરોડના ખર્ચે અંદાજ તૈયાર કરી ટેન્ડર પ્રક્રિયા હાથ ધરવામાં આવી છે.

અમદાવાદ સહિત હવે સુરત, વડોદરા અને રાજકોટથી મહાકુંભ માટે વોલ્વો બસ દોડાવાશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: પ્રયાગરાજમાં ચાલી રહેલા મહાકુંભ માટે અમદાવાદથી એસટીની વોલ્વો બસ શરૂ કરી હતી. ત્યારબાદ સુરત, વડોદરા અને રાજકોટથી પ્રયાગરાજની બસ શરૂ કરવા માગ કરાઈ હતી. આ માટેની દરખાસ્ત એસટી નિગમે સરકારને મોકલી હતી. જેથી હવે રાજ્ય સરકારે ચોથી ફેબ્રુઆરીથી અમદાવાદથી વધુ એક સુરત, વડોદરા અને રાજકોટથી પણ પ્રયાગરાજ માટે વોલ્વો દોડાવવાની જાહેરાત કરી હતી. આ બસનું રવિવારથી યુકીંગ શરૂ થયું હતું. પ્રામ વિગતો પ્રમાણે ગુજરાતના શ્રદ્ધાળુઓને પ્રયાગરાજ મહાકુંભમાં

આસ્થાની પવિત્ર ડૂબકી માટે રાજ્ય સરકારે દ્વારા આ સેવાનો વ્યાપ વધારવા નિર્ણય લેવામાં આવેલ છે. ચોથી ફેબ્રુઆરીથી નવી પાંચ બસ દોડાવાશે. જેમાં અમદાવાદથી વધુ એક બસ ઉપરાંત સુરતથી બે અને વડોદરા-રાજકોટથી એક એક બસ દોડાવાશે. જેમાં અમદાવાદથી વધુ એક, સુરતથી બે, વડોદરાથી એક અને રાજકોટથી એક બસ શરૂ કરવામાં આવશે. સુરત તથા રાજકોટ ખાતેથી શરૂ કરવામાં આવનાર બસોને પ્રથમ અને ત્રીજી રાત્રીએ રહેવાની વ્યવસ્થા મધ્યપ્રદેશની સીમા પર બારણ મુકામે કરવામા આવશે. અમદાવાદ અને

વડોદરા ખાતેથી નવીન શરૂ કરવામાં આવનાર બસોને પ્રથમ અને ત્રીજી રાત્રીએ રહેવાની વ્યવસ્થા શિવપુરી મુકામે કરવામા આવશે. તમામ પાંચ બસો માટે પ્રયાગરાજ મુકામે રહેવાની વ્યવસ્થા યાત્રિકો દ્વારા પોતાની રીતે કરવાની રહેશે. આ બસોમાં પ્રતિ વ્યક્તિ પેકેજ, અમદાવાદથી રૂા. ૭૮૦૦, સુરતથી ૮૩૦૦, વડોદરાથી ૮૨૦૦ તથા રાજકોટથી ૮૮૦૦ નિયત કરવામાં આવ્યું છે. આ નવી બસનું ઓનલાઇન બુકિંગ રવિવાર બીજી ફેબ્રુઆરીએ સાંજે પાંચ કલાકથી એસ.ટી. નિગમની વેબસાઈટ પરથી થઇ શકશે.

અમદાવાદ મ્યુનિ. સત્તાધીશો કરોડો રૂપિયાનાં કામો તથા ખરીદીના હિસાબો ક્લીયર કરાવવામાં નિષ્ફળ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: રાજ્યની સૌથી મોટી મહાનગરપાલિકા હોવાનો ગર્વ અનુભવી કરોડો રૂપિયાનાં કદાવર બજેટ રજૂ કરતાં અમદાવાદ મ્યુનિ. સત્તાધીશો કરોડો રૂપિયાનાં કામો તથા ખરીદીના હિસાબો ક્લીયર કરાવવામાં સદંતર નિષ્ફળ પુરવાર થયા હોવાનો આક્ષેપ મ્યુનિ. કોંગ્રેસ પક્ષ નેતાએ કર્યો હતો. મ્યુનિ.ના વિવિધ ખાતાના ખર્ચાની ઓડિટ ખાતા દ્વારા ચકાસણી કરવામાં આવે છે, જેમાં ઓડિટ ખાતાને યોગ્ય ન જણાય તેવાં કામો અને ખરીદીનાં બિલોને મંજૂરી આપતાં પહેલાં વાંધા (કવેરી) ઉપસ્થિત કરવામાં આવે છે. આ વાંધાનો નિકાલ કરાવવાની જવાબદારી જે તે ખાતાના

વડા અધિકારી, કે. કમિશનર, કમિશનર અને શાસક ભાજપની બને છે તેવી માહિતી આપતાં મ્યુનિ. કોંગ્રેસ પક્ષ નેતા શહેઝાદખાન પઠાણે કહ્યું હતું કે, ઓડિટ ખાતાએ સને ૨૦૨૩-૨૪ના વર્ષનો ઓડિટ રિપોર્ટ સ્ટે.કમિટી સમક્ષ રજૂ કર્યો હતો. જેમાં ૭૫૦૮ વાંધા ઉપસ્થિત કરવામાં આવ્યા છે, તેમાંથી ફક્ત ૫૧૨ વાંધાનો જ નિકાલ થઈ શક્યો છે તે દર્શાવે છે કે, અનેક વિભાગોમાં ગરબ ટોટાળા ચાલી રહ્યા છે અને ઉચ્ચ અધિકારીઓ તથા શાસક પક્ષ દ્વારા ઓંખ આડા કાન કરવામાં આવે છે. મ્યુનિ. વિપક્ષ નેતાએ જણાવ્યું હતું કે, ઓડિટ રિપોર્ટનાં દરેક પાનાં ઉપર ગંભીર ગેરરીતિ, કહેવાતી અનિયમિતતા

તથા નાણાકીય ગોટાળા ઊપસી આવ્યા છે. ઓડિટ ખાતાના વાંધાનો નિકાલ કરાવવામાં આવે તો મ્યુનિ. તિજોરીમાંથી ખોટી રીતે ચૂકવી દેવાયેલા કરોડો રૂપિયા પરત મળે તેમ હોય છે, પરંતુ કોઈને મ્યુનિ. તિજોરીને ફાયદા થાય તેમાં રસ નથી તેનું પુરવાર થાય છે. એટલું જ નહિ કોન્ટ્રાક્ટરો અને સલાહચરોને ફાયદો કરાવવા માટે જ વાંધાના નિકાલમાં જાણી જોઈને વિલંબ કરવામાં આવતો હોવાનો આક્ષેપ પણ તેમણે કર્યો હતો. ઓડિટ રિપોર્ટમાંથી અમુક વાંધા ટાંકતાં શહેઝાદખાન પઠાણે કહ્યું હતું કે, ઉત્તર ઝોન ટેક્સ ખાતાને લગતાં ૯૯૭ વાંધા કાઢવામાં આવ્યા છે, પરંતુ તેમાંથી ફક્ત બે વાંધાનો જ નિકાલ

થયો છે. તેવી જ રીતે મધ્ય ઝ

દૈનિક મુંબઈ સમાચાર

R.N.I. No. 1563/1957

મુંબઈથી પ્રસિદ્ધ થતું ■ સ્થાપના: ૧ જુલાઈ ૧૮૨૨ ■ પુસ્તક: ૨૦૪ ■ Volume 68 ■ Issue 28 ■ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧
■ માધ્યમ સુદ - ૬ ■ મુંબઈ ■ MUMBAI SAMACHAR ■ www.bombaysamachar.com ■ 3 February 2025, Monday ■ REGD.No. MCS/058/2024-26

સોમવાર, ૩ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૫, કિંમત ₹ ૧૦.૦૦

ધર્મતેજ પૂર્તિ

LIKE & FOLLOW: /Mumbaisamachar4u

મહિલાઓના ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં ભારત ફરી ચેમ્પિયન

સાઉથ આફ્રિકાને નવ વિકેટે કચડીને બીજા વિશ્વ કપની પણ ટ્રોફી જીતી લીધી: ગોંગાડી તૃષા ટૂર્નામેન્ટની સર્વશ્રેષ્ઠ ખેલાડી

SCAN FOR TODAY'S GOLD RATE

WE BUY ALL OLD GOLD AT BEST RATE

ANTARA
GOLD & DIAMONDS
DADAR BORIVALI
022 4041 5565 022 6811 5565

કવાલાલમ્પુર: નિકી પ્રસાદના સુકાનમાં ભારતની અપરાજિત ગર્લ્સ અન્ડર-૧૯ ટી-૨૦ ટીમે રવિવારે અહીં સતત બીજો વર્લ્ડ કપ જીતીને નવો ઇતિહાસ રચ્યો હતો. ૨૦૨૩ બાદ હવે ૨૦૨૫માં પણ ભારતની ટીમે જ ખેલાડીઓ ટી-૨૦નો વિશ્વ કપ જીતી છે. ભારતે ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાને નવ વિકેટે કચડીને બેક-ટુ-બેક ટ્રોફી જીતી લીધી છે. અત્યાર સુધીમાં આ ફોર્મેટમાં છોકરીઓના માત્ર બે વર્લ્ડ કપ રમાયા છે અને બન્નેની ટ્રોફી પર ભારતનું નામ અંકિત થઈ ગયું છે.

ભારતે આ વખતના વર્લ્ડ કપમાં શરૂઆત કરી ત્યારે ટીમની ખેલાડીઓના નામથી ભાગ્યે જ કોઈ પરિચિત હતું, પરંતુ તેઓ એક પછી એક એમ છ મેચમાં હરીફ ટીમને કચડીને જીતી ગઈ હતી અને સાઉથ આફ્રિકા સામેની ફાઇનલમાં પહોંચી હતી. હવે એ જ અજાણી ભારતીય ખેલાડીઓ હવે વર્લ્ડ ચેમ્પિયન બની એ સાથે સ્ટાર પ્લેયર બની ગઈ છે. ભારતે માત્ર ૮૩ રનનો લક્ષ્યાંક ૧૧.૨ ઓવરમાં ૮૪/૧ના સ્કોર સાથે મેળવી લીધો હતો. સેમિ ફાઇનલમાં ભારતે ઇંગ્લેન્ડને હરાવ્યું હતું. રવિવારની ફાઇનલમાં સાઉથ

આફ્રિકાની ટીમે કાયલા રેનેકીએ ટોસ જીતીને બોલિંગ પસંદ કરી હતી, પરંતુ ભારતીય બોલર્સના આક્રમણ સામે ખુદ તેની ટીમની એક પણ બેટર પચીસ રન પણ નહોતી બનાવી શકી. મિક વેન વૂસ્ટના ૨૩ રન ટીમમાં હાઇએસ્ટ હતા. ચાર બેટર ઝીરોમાં આઉટ થઈ હતી. ૧૦માંથી નવ વિકેટ ભારતીય સ્પિનર્સે લીધી હતી. લેગ-સ્પિનર ગોંગાડી તૃષાએ ટીમને એક પછી એક બ્રેક-થ્રૂ અપાવીને સૌથી વધુ ત્રણ વિકેટ લીધી હતી. ત્રણ લેફ્ટ-આર્મ સ્પિનર પારુણિકા સિસોદિયા, વૈષ્ણવી શર્મા અને આયુષી

શુક્લાએ બે-બે વિકેટ અને પેસ બોલર શબનમ શકીલે એક વિકેટ લીધી હતી. ભારતે ૧૨મી ઓવરના બીજા જ બોલ પર ૮૪/૧ના સ્કોર સાથે (બાવન બોલ બાકી રાખીને) ઐતિહાસિક વિજય મેળવ્યો હતો. તૃષા (૪૪ અણનમ, ૩૩ બોલ, આઠ ફોર), વાઇસ-કેપ્ટન સનિકા ચળકે (૨૬ અણનમ, બાવીસ બોલ, ચાર ફોર)ની જોડીએ ૪૮ રનની અતુટ ભાગીદારી સાથે ભારતને આસાન વિજય અપાવ્યો હતો. વિકેટકીપર-ઓપનર જી. કમલિની આઠ રન બનાવીને આઉટ થઈ (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

સાપુતારા પાસે ઊંડી ખીણમાં બસ ખાબકતાં પાંચનાં મોત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: ગુજરાતમાં ડાંગ જિલ્લાના સાપુતારામાં ગંભીર અકસ્માતમાં પાંચ લોકોના મોત અને ૩૫ લોકો ઈજાગ્રસ્ત થયા હતાં. ઈજાગ્રસ્તોમાંથી ૧૬ લોકોને સરકારી (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

Think DENTAL IMPLANTS
Think CERAMCO BORIVALI!
Biggest Dental Clinic in Mumbai with 20 Dental Chairs.

ખાવાનું, પીવાનું અને જલસા કરવાનું

પહેલાં 4 દિવસમાં ચમકાર

સિરામકો ડેન્ટલ ક્લિનિક CONTACT:-
What's app No:- 882 815 1589 022-6833 6833
બોરીવલી (વ.) www.ceramcodentalclinic.com

ટ્રમ્પે કેનેડા, મેક્સિકો, ચીન સાથે 'વેપાર યુદ્ધ' શરૂ કર્યું

ઈમ્પોર્ટ સ્ક્યૂટી વધારાઈ: વૈશ્વિક અર્થતંત્ર પર માઠી અસરની ભીતિ

પામ બીચ (અમેરિકા): અમેરિકાના નવા પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે મેક્સિકો, કેનેડા અને ચીનથી આયાત કરાતા માલસામાન પર ટેરિફ (આયાત જકાત) વધારતા આ દેશોએ પણ વળતાં પગલાં લેવાનું શરૂ કર્યું છે અને તેને લીધે આ દેશો વચ્ચે 'વેપાર યુદ્ધ' શરૂ થયું છે. રિપબ્લિકન પ્રમુખે સોશિયલ મીડિયા પર લખ્યું હતું કે અમેરિકાના લોકોના હિતના રક્ષણાર્થે મેક્સિકો, કેનેડા અને ચીનથી આયાત કરાતા માલસામાન પર ટેરિફ વધારવાની જરૂર હતી. આ ઉપરાંત, કેનેડા અને મેક્સિકો જેવા દેશોમાંથી અમેરિકામાં કરાતી ગેરકાયદે વૃસાણામોરી રોકવાની પણ ઘણાં સમયથી જરૂર હતી. તેમણે જણાવ્યું હતું કે અમેરિકામાં વૃસાણાવામાં આવતી (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

eventra PRESENTS

190+ Exhibitors
07 Countries & 18 Indian States
35000 Unique Products

31st Jan - 10th Feb 2025
Time : 1.00 pm to 10.00 pm

MCGM Ground,
Hiranandani Gardens, Powai

98920 45212 / 85917 43950

Furniture
Décor
Fashion
Jewelry
Consumer
& much more

FULLY AIR CONDITIONED

Outdoor Partner: GLOBAL ADVERTISERS PVT.LTD.

Light & Sound Partner: Krepali Lighting System

Associate Partner: MITHAIWALA

Associate Partner: N. ROSE

Creative Media Partner: SAMARYA CREATION GLOBAL

Dinning Partner: eazydiner

Associate Partner: RANGE-LITE

Associate Partner: AURELIA MANSION

Special Thanks: ChandivalCitizens WELFARE ASSOCIATION

Fitness Highway DR. BHAVANA SHAH FITNESS CARE PVT. LTD.

WWW.FITNESSHIGHWAY.IN

MALE-SPECIFIC Weight Loss & Tummy Tuck Center In Mumbai

We Promise & Deliver Weight Loss

LOSE UP TO 10KG IN 2 MONTHS*

Signature FAT FREEZE

The Only Program with 100% Assured Results

Tummy Fat Freeze Arm Fat Freeze Thigh Fat Freeze Hip Fat Freeze

Join the Thousands Who Have Already Succeeded

Read our client testimonials and see the amazing results for yourself.

It was a great experience. I have completed 10 kg weight loss with them and the results were clearly visible. Thanks for making my weight loss journey easy. Also the staff here were well trained and very cooperative. Surely recommend Bhavana Shah's Clinic for effective weight loss. Highly Recommended..!

*Advertisement for preliminary purposes only. Pictures representative. Results vary from person to person.

Santacruz (W) 9082171429 Borivali (W) 8779170578 Erandwane (Pune) 8390908643

*Medical advice recommend before use. Condition apply.

ધર્મદેજ

કથિયુગ જે હોય તે પણ આ કાળ ને આ કુંભનું પર્વ ખૂબ પવિત્ર છે, એમાં હરિ ભજો

મંજળ
હેમંત વાળા
feedback@bombay
samachar.com

સેવા કરી પ્રશ્ન પૂછવા જોઈએ

માનસ મંથન
મોરારિબાપુ
feedback@
bombaysamachar.com

પરિપ્રશ્નને સેવા - ગીતાનું આ કથન છે. કોઈપણને પ્રશ્ન પૂછવાનો અધિકાર આમ જ નથી મળી જતો. સમાજના વ્યવહારમાં વ્યવહારિક પ્રશ્નો માતા-પિતા, વડીલ કે શિક્ષકને પૂછી શકાય. વ્યક્તિનો આ અધિકાર પણ છે. આનાથી સમાજને ફાયદો પણ છે. આનાથી વ્યક્તિનું ઘટસ્થ થઈ શકે અને સમાજ પણ સુ-વહીત થાય.

પરિપ્રશ્નને સેવા - ગીતાનું આ કથન છે. કોઈપણને પ્રશ્ન પૂછવાનો અધિકાર આમ જ નથી મળી જતો. સમાજના વ્યવહારમાં વ્યવહારિક પ્રશ્નો માતા-પિતા, વડીલ કે શિક્ષકને પૂછી શકાય. વ્યક્તિનો આ અધિકાર પણ છે. આનાથી સમાજને ફાયદો પણ છે. આનાથી વ્યક્તિનું ઘટસ્થ થઈ શકે અને સમાજ પણ સુ-વહીત થાય. પરિપ્રશ્નને સેવા - ગીતાનું આ કથન છે. કોઈપણને પ્રશ્ન પૂછવાનો અધિકાર આમ જ નથી મળી જતો. સમાજના વ્યવહારમાં વ્યવહારિક પ્રશ્નો માતા-પિતા, વડીલ કે શિક્ષકને પૂછી શકાય. વ્યક્તિનો આ અધિકાર પણ છે. આનાથી સમાજને ફાયદો પણ છે. આનાથી વ્યક્તિનું ઘટસ્થ થઈ શકે અને સમાજ પણ સુ-વહીત થાય.

આધ્યાત્મિક જ્ઞાન અતિ ગૂઢ છે, અતિ વિસ્તૃત છે, અતિ ગહન છે, અતિ જટિલ છે. જો તે અનુભવ યુક્ત હોય તો જ તે જ્ઞાન કહેવાય. પુસ્તક કે શાસ્ત્ર વાંચીને, કોઈ સંસ્કૃતિમાં જોઈને, કોઈ યુ-ટ્યુબનો લીડિયો જોઈને આ જ્ઞાન પ્રાપ્ત ન થઈ શકે. હા, કદાચ થોડાં શબ્દો જાણીને આવી જાય, થોડી જાણકારી પ્રાપ્ત થઈ જાય, જાણકારી મળી ગઈ છે તે પ્રકારની ભ્રામક પ્રતિતિ પણ થઈ જાય, અને અમુક સંજોગોમાં 'જ્ઞાની' તરીકે સમાજનો ચોક્કસ વર્ગ સ્વીકારી પણ લે, પણ વાસ્તવિકતામાં તે વ્યક્તિ એટલો જ જ્ઞાની હોઈ શકે. આધ્યાત્મનું જ્ઞાન એ અનુભૂતિનો વિષય છે, જાણકારીનો નહીં. આધ્યાત્મનું જ્ઞાન એ સંપૂર્ણતાની સંપૂર્ણતામાં પ્રતીતિ છે. આધ્યાત્મનું જ્ઞાન પૂર્ણ છે, તેનું અંશતઃ જ્ઞાન સંભવી ન શકે. આધ્યાત્મનું જ્ઞાન શાશ્વત છે જેના પર સમયની છાપ નથી હોતી. આધ્યાત્મનું જ્ઞાન અચલ છે જેની સ્થિતિમાં ક્યારેય બદલાવ સંભવ નથી. આધ્યાત્મનું જ્ઞાન અનાદિ છે જે સૃષ્ટિની શરૂઆત પહેલાં પણ હતું, સૃષ્ટિના અસ્તિત્વ દરમિયાન પણ છે અને સૃષ્ટિના વિલય બાદ પણ છે જે સ્થિતિમાં કાયમ રહેશે. આધ્યાત્મનું જ્ઞાન પૂર્ણતાલક્ષી છે, અહીં સંદેહભંગ આપતો નથી. આ બધી વાતો નવી નથી. સનાતની સંસ્કૃતિમાં યુગોથી આ વાત સ્થાપિત થઈ ચૂકી છે, સ્વીકૃત બની ચૂકી છે, અનુભૂતિની પૂર્ણતાથી સિદ્ધ થઈ ચૂકી છે અને તેનાં પરિણામ પણ અદ્ભુત છે.

આ જ્ઞાન તે જ વ્યક્તિ તરફથી મળી શકે કે જેને તે જ્ઞાન બાબતે લગભગ સંપૂર્ણતામાં પ્રતીતિ થઈ ચૂકી હોય. તરવા માટે એ જ વ્યક્તિ પ્રશિક્ષણ આપી શકે, સમજ આપી શકે, જ્ઞાન આપી શકે કે જેને આ વિષયમાં સૈદ્ધાંતિક, વ્યવહારિક, પ્રાયોગિક તેમજ વાસ્તવિક અનુભવ હોય અને અનુભૂતિ પણ હોય. પાણીમાં તરવા માટે આ વાત સાચી છે અને ભવસાગરમાં તરવા માટે પણ આ વાત એટલી જ સાચી છે. આ આધ્યાત્મજ્ઞાન આધ્યાત્મજ્ઞાની પાસેથી જ મળી શકે. તે મહાપુરુષને પ્રણામ કરવા પડે, તેમની સેવા કરવી પડે, તેમની આજ્ઞા પાળવી પડે, તેમનાં નિયમો પ્રમાણે જીવન ઘડવું પડે, તેમની છત્રછાયામાં પોતાના અસ્તિત્વનો અહંકાર અને અસ્તિત્વની જરૂરિયાતો બાબતે નિર્લેપ થવું પડે, તેમને જ્ઞાન-પ્રદાન માટે પ્રસન્ન કરવા પડે, એમના પ્રત્યે સંપૂર્ણતામાં સમર્પિત થવું પડે. આ પ્રકારના સમર્પણથી પછી જો યોગ્યતા પ્રાપ્ત થાય, ઉચ્ચકક્ષાની જિજ્ઞાસા જાગ્રત થાય, સમય સ્થળ અને સંજોગો અનુકૂળ બની રહે, ભવિષ્યની વ્યક્તિગત તેમજ સામાજિક સંભાવનાઓ માટે તે જરૂરી હોય, સૃષ્ટિ પ્રત્યેની નિષ્ઠા અને ઉત્તરદાયિત્વ સાત્ત્વિક ભાવથી સ્પષ્ટ થઈ ચૂક્યા હોય અને કોઈપણ પ્રકારે કોઈ પણ પ્રકારના નકારાત્મક ભાવની સંભાવના ન હોય તો તે મહાત્માની કૃપા મળી શકે. એ સમજ લેવું જરૂરી છે કે આ જ્ઞાન તે જ વ્યક્તિને આપી શકાય કે જે સૃષ્ટિના સમીકરણમાં કોઈપણ પ્રકારની અનિયમિતતા કે નકારાત્મકતા ઊભી ન કરે.

ભારત સનાતન છે. આ ત્રિભુવનીય મહાકુંભ છે. આ સ્વીકારનો, સમન્વયનો અને સેતુબંધનો કુંભ છે. મહાકુંભના આરંભે ઈશ્વરચલ-ગાગા વચ્ચે યુદ્ધવિરામ થઈ રહ્યો છે તેની પાછળ ભારતના કોઈ ભજનાંદી બુદ્ધપુરુષની ચેતના કામ કરે છે. ભજનાંદી બુદ્ધપુરુષનો અવાજ ઈશ્વરે સાંભળ્યો છે. યુદ્ધવિરામ એ શુભ શુકન છે. આ કુંભની અસરો બહુ વ્યાપક થવાની છે. ૧૪૪ વર્ષો પછી આવો યોગ રચાયો છે. આખી દુનિયામાં સંગ્રામ ચાલી રહ્યો છે એવે સમયે સંગમાં રચાઈ જાય તો કેવું સારું? 'રામચરિતમાનસ' પણ પૂર્ણ કુંભ છે. બાપ! આ કાળમાં જે હરિ નથી ભજતો એ સુતેલો છે. અધોધ્યાકાંડમાં ભગવાન વસિષ્ઠજીનાં વચન છે -

સોપનીય સર્વહીં બિધિ સોઈ | જો ન છાહિ છલુ હરિ જન હોઈ ||

આવો સુંદર અવસર મળ્યા પછી પણ જે હરિ ભજતો નથી, એ જાગૃત નથી, સુતેલો છે. આ બધા સુંદર અવસર છે, મોકો મળ્યો છે હરિ ભજવાનો.

તારી સાંસે ગિની જા રહી હૈ, બહોત સોચ સમજકર રહના |

કથિયુગ જે હોય તે, આ કાળ, આ મહિનો, કુંભનો પર્વ, જેમાં આપણે હરિચર્યા કરી રહ્યા છીએ, આ કાળ ખૂબ પવિત્ર છે, છતાં જે હરિ ન ભજે એ સુતેલો છે. જે ભજશે એને રાખશે, એ યથા માં પ્રપચ્નને તાંસ્તથૈવ મજામ્યહમ | મારો કોઈ આગ્રહ નથી, જ્યાં તમારી નિષ્ઠા હોય; શિવ, રામ, કૃષ્ણ, એને ખૂબ ભજજો. ભજનાંદી પુરુષો, ગુરુઆશ્રિતો સાધકો કે જેમને કોઈ ને કોઈ સાધન પર ભજન કરવું છે, એમના માટે મારા અનુભવ મુજબ અને મારી દ્રષ્ટિએ કેટલાક સૂત્રો નિર્ધારિત જરૂરી છે. એક, ભજન કરનારાઓમાં વિવેક હોવો જ જોઈએ. અવિવેકી વ્યક્તિ લાખ ભજન કરે તો પણ, એમના ભજનમાં અહંકારને પ્રવેશવાની એક નાની એક ખડકી ખૂલી જાય છે. સાવધાન, વિવેક બહુ જ જરૂરી છે. વિવેક બહુ મોટી સુરક્ષા છે. તમે માળા કરતાં હો અને તમારા ઘેર કોઈ બાળક આવે, તમારી સામે ઊભું રહે, હસે અને એ વખતે તમે એની સામે જોયા વિના માળા જ ફેરવતા રહો, તો તમારું ભજન તો થઈ રહ્યું છે, પરંતુ તમે વિવેક ચૂકી રહ્યા છો ! પ્લીઝ, નાનાં નાનાં બાળકોને જોઈને ભૂલ ન કરો. પડોશીનું બાળક તમારા ઈષ્ટદેવનું રૂપ લઈને તો નથી આવ્યું ને, એની કેવી રીતે નિર્ણય કરશો ?

મારાં ભાઈ-બહેનો, તમે જપ કરો, ભજન કરો, પરંતુ કોઈ બાળક આવું કંઈક બોલે ત્યારે એની ઉપેક્ષા ન થઈ જાય એનું ધ્યાન રાખો. એ અવિવેક છે. દરેક ઘરમાં પરમાત્મા આવા મોકા આપે છે. ભગવાન લાડુનો પ્રસાદ નથી આપતા, લાડુનો પ્રસાદ તો મંદિરોમાં પૂજારી આપે છે. તો, વિવેક બહુ જ જરૂરી છે. કેવળ ભજન કરનારાઓને આ હું કહી રહ્યો છું.

મારી સમજ મુજબ બીજી વસ્તુ, ભજન કરનારાઓએ વિશ્વાસ બહુ જ રાખવો પડે છે. 'માનસ'માં તો લખ્યું છે, 'બિનુ વિશ્વાસ મગતિ નહિ |' શબ્દો સાથે જ્યારે વાત થઈ ત્યારે શબ્દોને કહ્યું, 'મંત્ર જાપ મમ દહ વિશ્વાસા |' વિશ્વાસ બહુ જ રાખવો પડે છે. મેં કાલે કહ્યું ને કે, જે સહે છે એ જ જીતે છે. વિશ્વાસ રાખીને સહેવું પડશે. ભજનને અશુભ પણ માટે ત્રીજી વસ્તુ જરૂરી છે, બીજાની ક્રિયા અને પ્રતિક્રિયામાં પોતાનો સમય ન બગાડવો. એ કેવી ક્રિયા કરે છે અથવા તો મારી ક્રિયાની કેવી પ્રતિક્રિયા આપે છે, એ બંનેમાં અકારણ આપણો સમય બરબાદ ન કરીએ એ અધ્યાત્મજગતને માટે બહુ જ જરૂરી છે. નહીંતર ભજનનો રસ ખતમ થવા માટે છે. હું ક્યારેક ક્યારેક એવું વિચારું છું, પછી જ્ઞાનિ થાય છે કે હું એમાં શું કામ પડ્યો? તો, કોઈની ક્રિયા-પ્રતિક્રિયામાં આપણે આપણો સમય ન બગાડીએ.

ક્રિયા-પ્રતિક્રિયા બહુ ધ્યાનમાં ન લેવી; અને આખરી સૂત્ર, સત્ય. ભગવાન કૃષ્ણ પાસે કેવળ જીવનું સત્ય ન હતું, પરિપૂર્ણ જીવનનું સત્ય હતું. એમનું સમગ્ર જીવન સત્ય છે. માણસની પરિસ્થિતિ ક્યારેક એવી હોય છે કે, માણસ ભીતરથી પૂર્ણ સત્યનો ઉપાસક હોવા છતાં પણ

એને ક્યારેક ને ક્યારેક પીડા સાથે પણ જીભથી અસત્ય ઉચ્ચારણ કરવું પડે છે. અસત્ય બોલવા માટેનું માણસનું એક કારણ હોય છે એની મજબૂરી. આ આપણા સૌના અનુભવ છે. બીજું કારણ હોય છે ધર્મનો કડકાર. ધર્મનું દબાણ. પછી કોઈ એને નામ આપી દે છે ધર્મસંકટ. ત્રીજું પ્રમાણ મારી પાસે છે, મગરૂરી. અહંકાર અસત્ય બોલાવે છે. ચોથું, મજબૂરીમાં પણ લોકો મોટું બોલે છે. અને કેટલાક લોકોની પ્રવૃત્તિ જ એવી હોય છે કે નિરંતર ખોટું બોલે છે! અહીં આપણી વાત ચાલી રહી છે સત્યની. ભજનની સ્થિતિ અખંડ રાખવા માગતા હો તો, શક્ય હોય ત્યાં સુધી સત્યને જીવનનો સચિવ બનાવો, જે આપણને ગાઈડ કરે. સત્યનું તો આખું શાસ્ત્ર છે.

બધા પ્રવાહો એની તરફ જાય છે, તેથી જેમાં મતિ, જેમાં પ્રીતિ, જેમ રતિ, ત્રણે જ્યાં લાગે, એને આ કાળમાં ખૂબ ભજો. જે ભજન નથી કરતો એ સુતેલો છે. ફરી એકવાર કહું કે, રાગ અને દ્રેષ પણ છે અને તમે ભજન કરો તો ઈળ મળશે પણ રસ નહીં મળે. પ્રજ્ઞાચક્ષુ શરણાંદજીને કોઈએ પૂછ્યું કે રાતે શું કરવું જોઈએ? પોતાના ઠંઠાથી કહેતા, આમ તો વાત બધા એક જ કહેતા હોય છે. એ કહેતા કે જ્યારે તમને એમ લાગે કે હવે સૂઈ જ જવાનું છે, ત્યારે ભગવાનનું ધ્યાન, સુમિરન પણ નહીં કરતાં, કોઈ પાઠ, પારાયણ નહીં કરતાં. એવે સમયે, તું જ્યારે જાગ્યો હતો, ત્યારથી માંડી હવે સૂઈ જઈ રહ્યો છે, એ વખતનાં બધા કર્મોનો હિસાબ માંડ.

આ જ કર્મના હિસાબ પર તારું પ્રભાવ ઊગશે, તારા માટે નવી સવાર થશે. જીવનની સાધકતા ત્યારે છે જ્યારે આપણે સાધના કરીએ. વિશ્વશાંતિ માટે મારી પ્રાર્થના છે કે બધાં સાધના કરે. ભગવાનની પરમ કૃપાથી આ કુંભના મહાપર્વ નિમિત્તે મા ભાગીરથી ગાંધીના તટ પર આપણે રામકથાના સત્સંગ માટે ભેગાં થયાં છીએ. વિશ્વનું આ સૌથી મોટું આધ્યાત્મિક મિલન, વ્યક્ત અને અવ્યક્ત, કેટલા સાધુ, સંત, દેવતાઓ, ન જાણે અહીં ધૂમતાં હશે. કુંભકર્ણના જીવનમાં નારદજીના, સંતોના વચનમાં આવાં અને એ જાગી ગયો. તેવી રીતે આ કુંભના પર્વ પર આપણા કર્ણ કુંભ જાગી જાય તો કંઈક વાત બને

- સંકલન : જયદેવ માંકડ ■

અલૌકિક દર્શન
ભાણદેવ
bhandev@bombay
samachar.com

વિષ્ણુસ્વરૂપને ઓળખો

(ગાંધકથી ચાલુ)

વિષ્ણુ એટલે પરમ તત્ત્વ. આ પરમ તત્ત્વ સગુણ છે, નિર્ગુણ છે, સાકાર છે, નિરાકાર છે, તેથી વિષ્ણુ જેમ પરમોચ્ચ તત્ત્વ છે, તેમ તેમનું સગુણ સ્વરૂપ પણ છે.

વિષ્ણુ શ્લીરસાગરમાં શયન કરે છે. વિષ્ણુ શેષનાગની શય્યા પર શયન કરે છે. શેષનાગનું એક નામ અનંત પણ છે. ભગવાન વિષ્ણુ શેષનાગ અર્થાત અનંતની શય્યા પર શયન કરે છે, તેથી તેને અનંતશયન પણ કહે છે.

વિષ્ણુભગવાન શ્લીરસાગરમાં શયન કરે છે અને શેષનાગની શય્યા પર શયન કરે છે. ભગવાન વિષ્ણુના આ સ્વરૂપનો અર્થ સમજવા માટે આપણે ચાર તત્ત્વોનો રહસ્યાર્થ સમજવો જોઈએ: શ્લીરસાગર, અનંત અર્થાત શેષનાગ, ભગવાન વિષ્ણુ અને તેમનું શયન.

અસ્તિત્વનાં ત્રણ સ્વરૂપો છે: સ્થૂળ, સૂક્ષ્મ અને કારણ, અર્થાત અવ્યક્ત. દૃશ્યમાન, પંચીકૃત પંચભૂતાત્મક જગત સ્થૂળ જગત છે. આ જગત ઈન્દ્રિયગમ્ય છે. પંચ તત્ત્વાત્મા, મન, અહંકાર આદિ તત્ત્વો સૂક્ષ્મ છે. તેમને ઈન્દ્રિયોથી જાણી શકાય તેમ નથી. અસ્તિત્વના આ સ્વરૂપને સૂક્ષ્મ અસ્તિત્વ કહે છે. સૂક્ષ્મ સ્વરૂપે પણ જે વ્યક્ત થયું નથી તે મૂળ અવ્યક્ત પ્રકૃતિને અવ્યક્ત તત્ત્વ કહે છે. અવ્યક્ત અવસ્થામાં પ્રકૃતિ ગુણોની સમ અવસ્થામાં હોય છે. આ અવ્યક્ત પ્રકૃતિને મૂલ પ્રકૃતિ પણ કહે છે. અસ્તિત્વના આ અવ્યક્ત સ્વરૂપને વૈદિક ભાષામાં અવિતનો સાગર કહે છે. પ્રાચીન ભારતની તાત્ત્વિક ભાષામાં આ અવ્યક્ત અસ્તિત્વને કારણવારિ કહેલ છે. પૌરાણિક ભાષામાં આ કારણવારિને જ શ્લીરસાગર કહેલ છે. ભગવાન વિષ્ણુ જે સ્વરૂપે શ્લીરસાગરમાં શયન કરે છે, તે સ્વરૂપને આદિનારાયણ કે આદિ-વિષ્ણુ કહે છે, કારણ કે આ અવસ્થા સૃષ્ટિના પ્રારંભ પહેલાંની અવસ્થા છે.

ભગવાન વિષ્ણુ અવ્યક્ત સ્વરૂપે નિરાકાર છે, પરંતુ જ્યારે વ્યક્ત થાય ત્યારે સાકાર સ્વરૂપે પણ છે જ. વિષ્ણુ વ્યક્ત થાય પછી જે બાકી વધે તેને શેષ કહે છે. શેષ એટલે બાકી રહેલું. આ શેષ વધે તે પણ અનંત જ છે, કારણ કે અનંતમાંથી અનંત વ્યક્ત થાય તો પણ શેષ વધે તે પણ અનંત જ હોય છે.

'પૂર્ણસ્વ પૂર્ણમાદાય પૂર્ણમેવાવશિષ્યતે |' 'પૂર્ણમાંથી પૂર્ણ લઈ લેવામાં આવે, પછી પાછળ પણ પૂર્ણ જ વધે છે.'

અનંતસ્વરૂપની આ તર્કાતીત વિલક્ષણતા છે

આમ હોવાથી વેદમાન્ય અધ્યાત્મપરંપરામાં નાદબ્રહ્મની ઉપાસનાને હંમેશાં મહત્વપૂર્ણ ઉપાસના ગણવામાં આવે છે. નાદ વિષ્ણુતત્ત્વની જ એક અભિવ્યક્તિ છે, તેનું એક સ્વરૂપ છે. વિષ્ણુતત્ત્વનો નાદબ્રહ્મ સાથેનો સંબંધ વિષ્ણુના હાથમાં રહેલા શંખ દ્વારા સૂચિત થાય છે.

ચક્ર કાળનું પ્રતીક છે. કાળ સતત વહી રહ્યો છે. કાળનો પ્રવાહ સતત ચાલુ જ રહે છે. કાળની ધારા કદી અટકતી નથી.

વિષ્ણુના હાથમાં રહેલું ચક્ર સતત ગતિમાન રહે છે. સતત ગતિમાન હોવું તે લક્ષણ ચક્રમાં અને કાળમાં સમાન છે, તેથી ચક્ર દ્વારા કાળતત્ત્વ સૂચિત થાય છે.

ભગવાન વિષ્ણુના એક હાથમાં કાળતત્ત્વ છે. વિષ્ણુ કાલાતીત પરમ ચૈતન્ય છે. કાળ તો તેના હાથમાં છે, તેની અભિવ્યક્તિનું, તેના સૃષ્ટિકર્મનું એક માધ્યમ છે. કાળને તો ભગવાન વિષ્ણુ એક હથિયારરૂપે ધારણ કરે છે. કાળને તેઓ ધારણ કરનાર છે, અર્થાત મહાકાળ છે. કાલાતીત છે. અરે! કાળ તો તેમનાં ચરણોમાંથી ઉત્પન્ન થાય છે. કાળ (the time) એ કોઈ સ્વતંત્ર તત્ત્વ નથી. જો સૃષ્ટિકર્મ છે તો કાળ છે. જો સૃષ્ટિકર્મ નથી તો કાળ ક્યાં છે? સૃષ્ટિકર્મ તો વિષ્ણુ ભગવાનની નાભિમાંથી જન્મે છે, તેથી કાળનો જન્મ પણ ભગવાન વિષ્ણુમાંથી થાય છે તેમ સિદ્ધ થાય છે. ભગવાન વિષ્ણુ કાલાતીત છે. ભગવાન વિષ્ણુ કાળના કર્તા છે.

ભગવાન વિષ્ણુ આ તત્ત્વ છે તે તેમના હાથમાં રહેલા ચક્ર સૂચિત થાય છે.

ગદા શક્તિનું પ્રતીક છે. પરમાત્મા શક્તિને પણ ધારણ કરે છે. સર્વ શક્તિ આખરે તો પરમાત્માની જ શક્તિ છે. પરમાત્માની શક્તિ વિના એક પાન પણ હલી શકે તેમ નથી. આ શક્તિનું જે ધારક તે વિષ્ણુતત્ત્વ છે. પરમાત્મા વિષ્ણુની અભિવ્યક્તિનાં અનેક તત્ત્વો છે. પ્રેમ, આનંદ, જ્ઞાન, સૌંદર્ય, શક્તિ-આ સૌ પરમાત્મામાંથી અભિવ્યક્ત થતાં તત્ત્વો છે. આમાંનું એક તત્ત્વ છે શક્તિ. પરમાત્મા વિષ્ણુ આ શક્તિ ધારણ કરી રાખે છે- આ સત્ય તેમના હાથમાં રહેલી ગદા દ્વારા સૂચિત થાય છે.

પદ્મ એટલે કમળ. વિષ્ણુ ભગવાનના એક હાથમાં પદ્મ છે. પદ્મ દિવ્ય ચેતનાનું પ્રતીક છે. ભગવાન વિષ્ણુ કોઈ સામાન્ય દેવ નથી, પરંતુ દેવાધિદેવ છે. ભગવાન વિષ્ણુ પરમ ચેતના છે, સર્વોચ્ચ ચૈતન્ય છે. ભગવાન વિષ્ણુનું આ પરમ ચૈતન્યસ્વરૂપ તેમના હાથમાં રહેલા પદ્મ અર્થાત કમળ દ્વારા સૂચિત થાય છે. ભગવાન વિષ્ણુનાં નયનને નયનકમલ, મુખને મુખકમલ, કરને કરકમલ, નાભિને નાભિકમલ, ચરણને ચરણકમલ કહેવામાં આવે છે તેની પાછળ આ જ સંકેત છે કે તેઓ દિવ્ય પરમ ચૈતન્યસ્વરૂપ છે. ભગવાન વિષ્ણુની નાભિમાંથી એક કમળ ઉત્પન્ન થયું અને તેમાંથી બ્રહ્માજી પ્રગટ્યા એવી કથા છે તેના દ્વારા પણ ભગવાન વિષ્ણુનું પરમ ચૈતન્ય જ સૂચિત થાય છે. (કમરાઃ) ■

પ્રકરણ: ૨૮

પાડલો!

મોડલો!

પ્રકૃત્તલ કાનાબાર

બળવંતરાયને વિશ્વાસ હતો કે સારા સંસ્કારોના ખજાનાથી ભરેલી લક્ષ્મી સાચા અર્થમાં ગૃહલક્ષ્મી બનશે અને આડે પાટે ચડી ગયેલા પોતાના પુત્ર લીલાધરને ચોક્કસ સાચા રસ્તે લાવશે, પણ બીજી તરફ લીલાધરને પત્ની લક્ષ્મીની સાદાઈ ખૂંચી રહી હતી.

‘લક્ષ્મી, તું હવે કરોડપતિની વડુ છો. તારે હવે કરોડપતિની જેમ રહેવું જોઈએ.’ લીલાધરે એકવાર કહ્યું હતું. લક્ષ્મીએ કોઈ જ જવાબ આપ્યો નહોતો. થોડા દિવસોમાં જ લક્ષ્મીએ જોયું કે લીલાધર માટે જુગારમાં રોજની ચાર-પાંચ લાખની હાર-જીત તો એકદમ સામાન્ય વાત હતી. લક્ષ્મીએ લગ્ન કરીને ઘરમાં પગ મૂક્યો ત્યારે તેને દૈવવિશ્વાસ હતો કે એ લીલાધરને જુગારના વ્યસનમાંથી ચોક્કસ છોડાવી શકશે, પણ સમયની સાથે ધીમે ધીમે તેનો એ વિશ્વાસ ડગમગવા લાગ્યો હતો.

એક વરસાદી રાત્રે લીલાધર ખૂબ જ મોડો ઘરે આવ્યો હતો.

‘તમે મોડી રાત સુધી ક્લબમાં જુગાર રમો છો એ મને બિલકુલ પસંદ નથી.’ લક્ષ્મીએ ગુસ્સાથી કહ્યું હતું.

‘લક્ષ્મી, જુગાર તો હું રમવાનો જ છું. તને પસંદ ન હોય તો જતી રહે તારા મિડલક્લાસ બાપની ઘરે.’ લીલાધર તાડુક્યો હતો.

‘હું તો મિડલક્લાસ બાપની દીકરી છું’, પણ તમે તો કદાચ ભિખારીની ઔલાદ પણ હોઈ શકો છો.’ લક્ષ્મીએ વળતો ધા કર્યો હતો.

‘લક્ષ્મી, બળવંતરાયનું અકળ મૌન લીલાધરને અકળાવી રહ્યું હતું. લક્ષ્મી પપ્પાજીના રૂમમાં ધસી આવી હતી : ‘પપ્પાજી નહીં બોલો, કારણકે એ વચનબદ્ધ છે.’ લક્ષ્મીએ સ્પષ્ટતા કરતાં કહ્યું હતું.

તું શું બોલે છે તેનું તને ભાન છે?’

‘હા, હું સંપૂર્ણ ભાનમાં જ છું. આપણાં લગ્ન પહેલાં મારા પપ્પાએ મને માંડીને વાત કરી હતી. પપ્પાજી અને મમ્મીજીને લગ્નજીવનના દસકા બાદ પણ સંતાન ન થતાં તમને અનાથ આશ્રમમાંથી દત્તક લઈ આવ્યા હતા. મમ્મીજીએ મરતી વખતે પપ્પાજી પાસે તમને આ વાતની ખબર ના પડે તેનું વચન લીધું હતું.’ લક્ષ્મીએ રહસ્યસ્ફોટ કર્યો હતો.

બહાર વીજળીનો કડાકો થયો હતો, પણ ખરી વીજળી તો જાણે સીધી લીલાધરના હૃદય પર જ ત્રાટકી હતી. લીલાધર તરત પપ્પાના બેડરૂમ તરફ દોડ્યો હતો. બળવંતરાય જાગતા જ હતા.

‘પપ્પા, લક્ષ્મી કહે છે કે મને બાળપણમાં અનાથ આશ્રમમાંથી લાવવામાં આવ્યો હતો, તો શું હું તમારો દત્તક પુત્ર છું?’

બળવંતરાય એક શબ્દ પણ બોલ્યા નહિ. લીલાધરે પપ્પાનો હાથ પકડીને મોટેથી કહ્યું હતું... ‘બોલો પપ્પા બોલો.. આ વાત સાચી છે?’

બળવંતરાયનું અકળ મૌન લીલાધરને અકળાવી રહ્યું હતું. લક્ષ્મી પપ્પાજીના રૂમમાં ધસી આવી હતી : ‘પપ્પાજી નહીં બોલો, કારણકે એ વચનબદ્ધ છે.’ લક્ષ્મીએ સ્પષ્ટતા કરતાં કહ્યું હતું.

જોકે હું એક વાત સાથે સંપૂર્ણ સહમત છું કે જો માત્ર એક જૂઠ કોઈકની જિંદગી સુધારી શકતું હોય તો એ સત્ય કરતાં સવાયું કહેવાય...!

બળવંતરાયનું મૌન અને ચહેરા પરના લાચારીના ભાવ પરથી લીલાધર સમજી ગયો કે લક્ષ્મીની વાત સાચી છે. લીલાધર રડતી આંખે બળવંતરાયના પગમાં પડી ગયો હતો:

‘પપ્પા, મને માફ કરો. મારા જેવા અનાથ બાળકને તમે આટલા બધા લાડ શા માટે લાડ્યા?’ બળવંતરાય સજળ નેત્રે લીલાધરને ભેટી પડ્યા હતા.

બીજે દિવસે ઓફિસમાં બળવંતરાય રામકિશનને કહી રહ્યા હતા... તારી દીકરી લક્ષ્મીએ તો મારા પોતાના જ દીકરાને દત્તક પુત્ર બનાવી દીધો. જોકે હું લક્ષ્મીની એ વાત સાથે સંપૂર્ણ સહમત છું કે જો માત્ર એક જૂઠ કોઈકની જિંદગી સુધારી શકતું હોય તો એ સત્ય કરતાં સવાયું કહેવાય.

‘શંક, આપ તો જાણો જ છો કે જ્યારે લક્ષ્મીએ જોયું કે નાના શેઠને સીધી લાઈને લાવવા શક્ય જ નથી, ત્યારે તેણે નાછૂટેકે એવા જૂઠનો સહારો લીધો જેને કારણે નાના શેઠનો અંતરાત્મા ડંબે અને એ જુગારની લત છોડવા માટે મજબૂર થઈ ગયો.’

કોઈ પણ માણસ, જે સંપત્તિને પોતાનો હક્કની માનીને ઉપયોગ કરતો હોય અને તેને એકાએક ખ્યાલ આવે કે એ સંપત્તિમાંથી એક પૈસા પર પણ તેનો હક્ક નથી ત્યારે એ વિવશ થઈ જતો હોય છે. તેના મનમાં આભારના ભારની લાગણી ઉત્પન્ન થતી હોય છે! લીલાધરના મનની પણ એ જ સ્થિતિ હતી. લીલાધર માટે બળવંતરાયનું સ્થાન ભગવાન કરતાં પણ ઊંચું બની ચૂક્યું હતું. લીલાધર હવે બળવંતરાયનો પડ્યો બોલ ઝીલતો થઈ ગયો હતો. બળવંતરાયના બિઝનેસના વિકાસ માટે લીલાધર ખૂબ જ મહેનત કરવા લાગ્યો હતો.

લીલાધરની ઘણા જોઈને બળવંતરાયની આંખ ઠરતી. એ મનોમન લક્ષ્મીને આશીર્વાદ આપતા રહેતા. એકાદ વર્ષ બાદ લક્ષ્મીએ સુંદર દીકરાને જન્મ આપ્યો હતો. તેના બંને પગમાં એક એક આંગળી વધારે હતી! બાળકનું નામ પાડવામાં આવ્યું હતું સોહનવીર. જોકે સૌ કોઈ એને સોહન કહીને જ બોલાવતા.

એક વાર બળવંતરાયે ઓફિસમાં રામકિશનને કહ્યું હતું: ‘ભાઈ, તારી દીકરી લક્ષ્મી તો અમારા ઘરમાં ખરેખર ગૃહલક્ષ્મી બનીને જ આવી છે.’

તેના પગલાં અમારા ઘરમાં શુકનિયાળ સાબિત થયા છે. બળવંતરાયની વાત પણ સાચી હતી. એ દિવસોમાં તેમની ચારે બાજુ સુખનો સમુદ્ર ઊછળતો હતો. આડે પાટે ચડેલો એકનો એક દીકરો લીલાધર અણધાર્યો એકદમ આશ્ચર્યજનક બની ગયો હતો. ઘરની જાહોજલાલીમાં ઉત્તરોત્તર વધારો થતો જતો હતો. બળવંતરાયના બંગલામાં ધનની રેલમહેલ વચ્ચે ધાર્મિક કાર્યક્રમોનું આયોજન પણ થતું રહેતું.

સોહન હવે પાંચ વર્ષનો થઈ ગયો હતો. એક વાર લીલાધરને અને લક્ષ્મીને બોલાવીને બળવંતરાયે કહ્યું હતું: ‘તમે બંને સોહનને કુળદેવીનાં દર્શન કરાવી આપો.’

લીલાધર, લક્ષ્મી અને સોહન બળવંતરાયના આશીર્વાદ લઈને બીજે જ દિવસે મુંબઈથી અમદાવાદ સુધી ફ્લાઈટમાં અને ત્યાંથી ટેક્સી દ્વારા સૌરાષ્ટ્રના અંતરિયાળ ગામમાં પહોંચી ગયા હતા. દર્શન કરીને પરત આવતી વખતે બારે મેઘ પાંગવા થયા એમાં ભારે વરસાદને કારણે ભોગાવો નદીમાં ઘોડાપુર આવ્યું હતું. ડ્રાઈવર ટેક્સીને હાઈ- વે પર ફરી વળેલાં પાણીના તાણથી બચાવી શક્યો નહોતો. લીલાધર અને તેનો પરિવાર ભારે દુર્ઘટનાનો ભોગ બન્યો હતો. બીજે દિવસે દુ:ખદ સમાચાર મળતાં જ બળવંતરાય વ્યથિત હૃદયે રામકિશનને લઈને ઘટનાસ્થળે આવી પહોંચ્યા હતા. ભંગાર થઈ ગયેલી ટેક્સીમાંથી મળેલા દીકરા અને વહુના મુતદેહને જોઈને બળવંતરાય ઢગલો થઈને જમીન પર ઢળી પડ્યા હતા. રામકિશન માટે પણ દીકરી અને જમાઈની અણધારી વિદાય વસમી જ હતી. રામકિશનને ભારે હિંમત રાખીને બળવંતરાયને સંભાળ્યા હતા. બળવંતરાયના લાડકા પૌત્ર સોહનનો મુતદેહ ન મળતાં એ જીવિત હોવાની આશા બંધાણી હતી. એકાદ વર્ષ સુધી સોહનના ફોટા સાથે ગુજરાતના દરેક અખબારમાં જાહેરાત પણ આપવામાં આવી હતી, જેથી સોહન જીવતો હોય તો ક્યાંકથી પણ એની જાણ મળી જાય, પણ સમય વીતતો ગયો તેમ નાનકડો સોહન પણ અવસાન પામ્યો હોવો જોઈએ તેવું સૌ કોઈ માનવા લાગ્યા હતા. જોકે બળવંતરાયનું મન માનતું નહોતું.

થોડાં વર્ષો પહેલાં બળવંતરાયે મહારાષ્ટ્રના પ્રખ્યાત જ્યોતિષી રવિશંકરને સોહનની કુંડળી બતાવી હતી. તેમણે સોહન હયાત છે અને તેના દાદાજી પાસે ચોક્કસ પરત આવશે તેવી આગાહી કરી હતી. આમ સોહન પરત આવશે તેવું આશાનું એક કિરણ બળવંતરાયના મનમાં ઝળહળતું રહ્યું હતું.

હતું. સ્વાભાવિક રીતે જ બળવંતરાય તેમની કરોડો રૂપિયાની સંપત્તિ તેમના એકમાત્ર વારસદાર સોહનને વિલ દારા આપવા તત્પર હતા! છેલ્લે જ્યારે તુલસીરામ બાપુના આશ્રમે બળવંતરાયે રાત્રિરોકાણ કર્યું હતું ત્યારે એ વાત તેમણે તુલસીરામ બાપુને પણ કરી હતી.

બળવંતરાયની આ લાંબી વિચારયાત્રા અચાનક થંભી ગઈ, કારણ કે એમની કારનો કાફલો આશ્રમના વિશાળ દરવાજામાં પ્રવેશી ચૂક્યો હતો.

બળવંતરાયના સેક્રેટરી અને બોડીગાર્ડની સાથે અન્ય માણસો પણ એક પછી એક કારની બહાર નીકળ્યા. ડ્રાઈવરે બહાર નીકળીને બળવંતરાય શેઠની BMW કારનો પાછળનો દરવાજો ખોલ્યો. હાથમાં વોલ્ટિંગ સ્ટીક સાથે બ્લેક શૂટમાં સજ્જ બળવંતરાય શેઠ કારની બહાર આવ્યા. વિષ્ણુ તરત તેમને સભાખંડ તરફ દોરી ગયો હતો. સભાખંડમાં તુલસીરામ બાપુનો સત્સંગ ચાલી રહ્યો હતો. બાપુ ગાદી પર અને સંસ્કૃતના વીસેક યુવાન વિદ્યાર્થીઓ તેમની સામે નીચે બેઠા હતા. આજે તુલસીરામ બાપુએ પ્રથમ હરોળમાં જ સોહનને બેસાડ્યો હતો. પાછળ દીવાલ સાથે રાખેલી ખુરશીમાં બળવંતરાય ધીમેથી બેઠા. પૌત્રને જોવાની અને મળવાની તાલાવેલી તેમના ચહેરા પર વર્તાઈ હતી. બાપુનું ધ્યાન ખુરશી પર બેઠેલા બળવંતરાય શેઠ પર પડ્યું. બાપુએ સત્સંગની સમાપ્તિ જાહેર કરીને માર્ક પરથી જ બળવંતરાય શેઠને આગળ આવવા કહ્યું.

બળવંતરાય શેઠનો હાથ પકડીને વિષ્ણુ તેમને બાપુની ગાદી સુધી લઈ આવ્યો. બળવંતરાયની નજર સામે બેઠેલા તમામ યુવાનો પર ફરી રહી. તુલસીરામ બાપુએ ઈશ્વારા વડે જ સોહનને બોલાવ્યો. સોહન ઊભો થઈને પહેલાં બાપુને અને ત્યાર બાદ બળવંતરાયને પગે લાગ્યો.

બળવંતરાયની નજર સોહનના બંને પગની છ આંગળીઓ પર સ્થિર થઈ ગઈ.... (ક્રમશઃ)■

‘મુંબઈ સમાચાર’ના ફન વર્લ્ડમાં તમને રસપ્રદ માહિતી મળશે અને સાથે મજા પણ આવશે. પ્રત્યેક કોયડાના સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં જ નામ અહીં પ્રગટ કરવામાં આવશે. વાચકોએ તેમના જવાબ ઈ-મેઇલથી મંગળવારે સાંજે ૬:૦૦ સુધી મોકલવાના રહેશે. ત્યાર પછી મોકલેલા જવાબ સ્વીકારાશે નહીં. વાચકોએ જવાબ નવા ઈ-મેઇલ funworld1822@gmail.com પર મોકલવાના રહેશે.

ભાષા વૈભવ...

A	જોડી જમાવો	B
વિશ્વામિત્ર ઋષિ	ધૃતાચી	
વિભાંડક ઋષિ	મેનકા	
ભારદ્વાજ મુનિ	નામપદી	
ગૌતમ ઋષિ	રંભા	
શેષિરાયણ ઋષિ	ઉર્વશી	

ઓળખાણ પડી?

સેન્ટ ફ્રાન્સિસ ઝેવિયરનું મૂત શરીર જાળવણી કરી રાખવામાં આવ્યું છે એ બેસિલિકા ઓફ થોમ જીસસ ચર્ચ ક્યા રાજ્યમાં છે

અ) કેરળ બ) ગોવા ક) મણિપુર ડ) મેઘાલય

ગયા વખતનો ઉકેલ

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦
૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫	૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	૪૦
૪૧	૪૨	૪૩	૪૪	૪૫	૪૬	૪૭	૪૮	૪૯	૫૦
૫૧	૫૨	૫૩	૫૪	૫૫	૫૬	૫૭	૫૮	૫૯	૬૦
૬૧	૬૨	૬૩	૬૪	૬૫	૬૬	૬૭	૬૮	૬૯	૭૦
૭૧	૭૨	૭૩	૭૪	૭૫	૭૬	૭૭	૭૮	૭૯	૮૦
૮૧	૮૨	૮૩	૮૪	૮૫	૮૬	૮૭	૮૮	૮૯	૯૦
૯૧	૯૨	૯૩	૯૪	૯૫	૯૬	૯૭	૯૮	૯૯	૧૦૦

શબ્દલાલિત્ય

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦
૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫	૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	૪૦
૪૧	૪૨	૪૩	૪૪	૪૫	૪૬	૪૭	૪૮	૪૯	૫૦
૫૧	૫૨	૫૩	૫૪	૫૫	૫૬	૫૭	૫૮	૫૯	૬૦
૬૧	૬૨	૬૩	૬૪	૬૫	૬૬	૬૭	૬૮	૬૯	૭૦
૭૧	૭૨	૭૩	૭૪	૭૫	૭૬	૭૭	૭૮	૭૯	૮૦
૮૧	૮૨	૮૩	૮૪	૮૫	૮૬	૮૭	૮૮	૮૯	૯૦
૯૧	૯૨	૯૩	૯૪	૯૫	૯૬	૯૭	૯૮	૯૯	૧૦૦

- ### સતીશ વ્યાસ
૧. કલ્પના કરેલું (૪)
 ૨. ચાંદ રહી જાય એવું (૪)
 ૩. હૃદયપર (૪)
 ૪. જોયના, રણનીતિ (૨)
 ૫. શ્રાદ્ધપક્ષ --- મહિનામાં આવે (૪)
 ૬. સંતોષ (૪)
 ૭. પાણી ભરવાનું મોટું વાસણ (૨)
 ૮. એક રાગ (૩)
 ૯. આવકારો આપો (૨)
 ૧૦. ક્યારેક (૨)
 ૧૧. રામભક્ત ભીલડી (૩)
 ૧૨. અંતર (૨)
 ૧૩. વૃક્ષ પરથી મળતો પદાર્થ (૨)
 ૧૪. દોઢ માઈલનું અંતર (૨)
 ૧૫. અતિશય તરસ (૨)
 ૧૬. બારણા માટેનું ચોકકું (૨)
 ૧૭. વાંચનાર (૩)
 ૧૮. એક તિથિ (૩)
 ૧૯. સંખ્યા, આંકડો (૩)
 ૨૦. ચામડીનો રોગ (૪)

ગુજરાત મોરી મોરી રે

૨૩ ફૂટ ઊંચું પથ્થરના બાંધકામથી છઠ્ઠી સદીમાં તૈયાર કરાયેલું ગુજરાતનું સૌથી પ્રાચીન ગોપ મંદિર ક્યા જિલ્લામાં છે?

અ) આણંદ બ) ભરૂચ
ક) જામનગર ડ) બનાસકાંઠા

માતૃભાષાની મહેક

દુનિયામાં સર્વ મનુષ્યોને સરખો હક છે. જોકે, કેટલાક ખોટા અભિમાનને કારણે અન્ય લોકોનો સ્વતંત્ર વૈભવ જોઈ આંખમાં રાઈનાં મરચાં પડ્યાં જેવો અનુભવ કરે છે. આવા લોકોને ચતુર પુરુષો તેમના જ ખર્ચે તેમની ભૂલ સુઝાડે છે જે ‘વાણિયા મૂછ નીચી તો કે’સાડી સાત વાર નીચી’ કહેવતથી આબાદ પ્રગટ થાય છે.

અ) પહેલવાન બ) પ્રારબ્ધ ક) શરીર ડ) પ્રવાસ

સુમેક-૨૦૦૨

૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧
૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦	૩૧	૩૨
૩૩	૩૪	૩૫	૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	૪૦	૪૧	૪૨	૪૩
૪૪	૪૫	૪૬	૪૭	૪૮	૪૯	૫૦	૫૧	૫૨	૫૩	૫૪
૫૫	૫૬	૫૭	૫૮	૫૯	૬૦	૬૧	૬૨	૬૩	૬૪	૬૫
૬૬	૬૭	૬૮	૬૯	૭૦	૭૧	૭૨	૭૩	૭૪	૭૫	૭૬
૭૭	૭૮	૭૯	૮૦	૮૧	૮૨	૮૩	૮૪	૮૫	૮૬	૮૭
૮૮	૮૯	૯૦	૯૧	૯૨	૯૩	૯૪	૯૫	૯૬	૯૭	૯૮
૯૯	૧૦૦	૧૦૧	૧૦૨	૧૦૩	૧૦૪	૧૦૫	૧૦૬	૧૦૭	૧૦૮	૧૦૯

અહીં એક ચોરસ આયત્ન છે જેમાં નવ બોક્સ છે અને દરેકમાં નવ પાનાં છે. ૧) દરેક બોક્સમાં એકથી નવ સુધીનો આંક આવવો જોઈએ. ૨) દરેક આડી અને ઊભી હરોળમાં આંક આવવો જોઈએ. અહીં પણ કોઈ આંક રહી ન જવો જોઈએ.

ઈર્શાદ

કદી રસ્તા વચ્ચે પણ વમળ દેખાય તમને, કદી રેતી વચ્ચે પણ કમળ દેખાય તમને.

- રમેશ પારેખ

ચતુર આપો જવાબ

અર્થ જણાવો

બહુ જ જાણીતી કહેવત ‘પંડ સલામત તો પધરિયા બહુતેરી’માં પંડનો અર્થ જણાવો.

સુમેક-૨૦૦૧

૪	૨	૬	૮	૧	૩	૭	૫	૯	૧૦
૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦
૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫	૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	૪૦
૪૧	૪૨	૪૩	૪૪	૪૫	૪૬	૪૭	૪૮	૪૯	૫૦
૫૧	૫૨	૫૩	૫૪	૫૫	૫૬	૫૭	૫૮	૫૯	૬૦
૬૧	૬૨	૬૩	૬૪	૬૫	૬૬	૬૭	૬૮	૬૯	૭૦
૭૧	૭૨	૭૩	૭૪	૭૫	૭૬	૭૭	૭૮	૭૯	૮૦
૮૧	૮૨	૮૩	૮૪	૮૫	૮૬	૮૭	૮૮	૮૯	૯૦
૯૧	૯૨	૯૩							

વિશેષ

રાજેશ યાજ્ઞિક
mahendra.punatar@bombay
samachar.com

ત્યાગ, બલિદાન ને પરાક્રમનો ત્રિવેણી સંગમ એટલે સનાતન ધર્મના અખાડા

સૂર્યના ઉત્તરાયણ સાથે જ તીર્થરાજ કહેવાતા પ્રયાગરાજમાં ૧૪૪ વર્ષમાં એકવાર થતો મહાકુંભ આરંભ થઈ ગયો છે. મહાકુંભનો શુભારંભ સંન્યાસીઓના ધર્મશાસ્ત્ર સાથે થયો ગણાય છે અને જ્યારે નાગા સાધુઓના અખાડા રાજસી સ્નાન કરે ત્યારથી પવિત્ર સ્નાન કરવાની શુભ શરૂઆત થાય છે. અર્થાત્ પ્રયાગરાજ હોય કે ઉજ્જૈન, હરિદ્વાર કે નાસિક હોય, કુંભમેળાનું જ્યાં આયોજન થાય ત્યાં સાધુઓના અખાડા વિના કુંભનું આયોજન અશક્યવત છે. આખરે શા માટે છે સંન્યાસી અખાડાઓનું આટલું મહત્ત્વ? શું છે અખાડાઓનો ઇતિહાસ?

આપણે ત્યાં વારંવાર દોહરાવાનું એક વાક્ય એટલે ધર્મો રક્ષતિ રક્ષિતઃ. અર્થાત્ રક્ષિત થયેલો ધર્મ, રક્ષા કરનારની રક્ષા કરે છે. આ ઉક્તિનું પરમ પ્રમાણ કોઈ હોય તો એ છે આપણા દેશની મહાન નાગા સંન્યાસી સાધુઓની પરંપરા. સનાતન ધર્મની ધ્વજા ઊંચી રાખવા, ધર્મ અને રાષ્ટ્રની વિદેશી આક્રમણકારો અને વિધર્મીઓથી રક્ષા કરવાના હેતુથી, તથા ધર્મના પ્રચાર-પ્રસાર માટે, સંન્યાસીઓના અખાડાઓની સ્થાપના કરવામાં આવી હોવાનું કહેવાય છે.

શાહી સવારી, હાથીઓ અને ઘોડાઓની સજાવટ, ઘંટનાદ, નાગા-અખાડાઓનાં પરાક્રમો અને તલવારો અને બંદૂકોનું ખુલ્લું પ્રદર્શન અખાડાઓની વિશેષતા છે. આ સંન્યાસીઓનો એ સમૂહ છે જે શસ્ત્રવિદ્યામાં પારંગત છે. અખાડાઓ સાથે સંકળાયેલા સંતોના મતે જે શાસ્ત્રથી ન માને તેને શાસ્ત્રથી સમજાવવા માટે અખાડાઓનો પ્રારંભ થયો હતો. સનાતનીઓના આઘ ગુરુ શંકરાચાર્યએ ચાર દિશામાં ચાર મઠની સ્થાપના કરી હતી. તેની સાથે જ કહેવાય છે કે પ્રથમ ચાર અખાડાઓની પણ તેમણે સ્થાપના કરી હતી, પરંતુ સાધુઓની સંખ્યા સેંકડોમાં નહીં લાખોમાં હતી (અને આજે પણ છે). તેથી તેમનું સંચાલન સુવ્યવસ્થિત થઈ શકે માટે ધીમેધીમે મૂળ અખાડાઓમાંથી નવા અખાડાઓની રચના પણ થઈ. બીજું કારણ એ પણ હતું કે પ્રથમ ચાર અખાડાઓ શૈવ સંપ્રદાયના જ હતા. પછી વૈષ્ણવ સંપ્રદાયના અને ઉદાસીન સંપ્રદાયના સંન્યાસીઓના અખાડાઓનો પણ સમાવેશ થયો. આમ કરતાં કરતાં ૧૩ અખાડાઓ થયા. વર્ષ ૨૦૧૮માં, જ્યારે પ્રયાગરાજમાં કુંભનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું, ત્યારે કિશ્નર અખાડાના સત્તાવાર સમાવેશ પછી, અખાડાઓની સંખ્યા વધીને ૧૪ થઈ ગઈ છે.

નાગા સાધુઓને કુંભ સ્નાનમાં પ્રથમ પંક્તિનું સ્થાન આપવા પાછળનું કારણ ઘણું રોચક તો છે જ, સાથે વીરતા, ધર્મ અને રાષ્ટ્ર માટે બલિદાન આપવાની તત્પરતા તથા શસ્ત્રવિદ્યાની પારંગતતાની અદ્ભુત અને ગર્વ થાય તેવી કથા છે. ત્યાગ, બલિદાન અને પરાક્રમનો ત્રિવેણી સંગમ એટલે સનાતન ધર્મના અખાડા.

૧૬૬૪માં કાશી વિશ્વનાથ મંદિર પર ઔરંગઝેબની સેનાએ પહેલીવાર હુમલો કર્યો હતો. તે સમયે નાગા સાધુઓની સેનાએ એવો જબરજસ્ત પ્રતિકાર કર્યો કે ઔરંગઝેબની સેના ઘૂળ ચાટતી થઈ ગઈ અને પીછેહઠક કરી. આ યુદ્ધમાં ૪૦,૦૦૦ નાગા સાધુઓએ પોતાનું બલિદાન આપ્યાનું કહેવાય છે. ઔરંગઝેબ તે પછીના હુમલામાં મંદિર તોડવામાં સફળ થયો હતો. ૧૭૫૭માં અહમદશાહ અબ્દાલીએ મથુરા, વૃંદાવન પર હુમલો કર્યો હતો. હિન્દુઓના આસ્થા સ્થાનમાં જે ધાર્મિક સ્થાન દેખાય તે બધાને લૂંટવા અને જમીનદોસ્ત કરી નાખવાના સ્પષ્ટ આદેશ સાથે કરાયેલ આ હુમલામાં મથુરા અને વૃંદાવનમાં લોહીની નદીઓ વહેતી હતી અને લાશોના પહાડ લાગ્યા હોવાનું ઇતિહાસકારોએ નોંધ્યું છે. હજારો મહિલાઓએ યમુનામાં ઝંપલાવીને પોતાના શિયળની રક્ષા કરી હતી. ત્યાર પછી ગોકુળનો વારો આવ્યો. ત્યાં સુધીમાં નાગા સંન્યાસીઓ જ્યાં હતા ત્યાંથી ભેગા થઈ ગયા. કહેવાય છે કે અબ્દાલીની સેનામાં ૩૦,૦૦૦ સૈનિકો હતા, જેની સામે માત્ર ૪,૦૦૦ નાગા સાધુઓ ગોકુળની રક્ષા માટે ઊભા હતા. પોતાની જાતનું જ જેણે પિંડદાન કરી નાખ્યું હોય તેને વળી મરવાનો ડર ક્યાંથી હોય? નાગા સાધુઓએ ધર્મરક્ષા માટે એવું પરાક્રમ બતાવ્યું અને અબ્દાલીની સેનાનો એવો સંહાર કર્યો કે મહાભારતના યુદ્ધની યાદ આવી જાય. અફઘાન સેનાને એવી શિકસ્ત મળી કે ત્યાર પછી ગોકુળ પર ક્યારેય હુમલો થયો નહીં.

તેવી જ રીતે, ૧૭૭૦ પછી બંગાળમાં બ્રિટિશરો દ્વારા અનાજની ખુલ્લેઆમ લૂંટને કારણે પ્રજા ભૂખે મરવા લાગી હતી. ત્યારે ફરી એકવાર દશનામી સંન્યાસી નાગાઓએ તેનો જબરો વિરોધ નોંધાવ્યો અને તેમની સેનાનો પણ સામનો કર્યો. જેને કારણે બ્રિટિશ સેનાને અને સરકારને ભારે નુકસાન ભોગવવાનો વારો આવ્યો. આ વાતની ગવાહી બ્રિટિશ ગવર્નર જનરલ વોરન હેસ્ટિંગ્સના પત્રોમાં મળે છે. હેસ્ટિંગ્સે ૯ માર્ચ ૧૭૭૩ના રોજ જોસિસ ડુ પ્રીને લખેલા તેમના પત્રમાં સંન્યાસીઓની કામગીરી પર આશ્ચર્ય વ્યક્ત કર્યું હતું. તેઓ લખે છે કે 'તેઓ ન તો કપડાં પરહે છે કે ન તો કોઈ નગર કે ગામ કે પરિવારો છે અને તેઓ હિન્દુસ્તાનમાં સૌથી કઠોર અને સક્રિય માણસો છે.' તેમણે અહીં ઉલ્લેખ કર્યો છે કે સંન્યાસીઓ ભારતમાં તમામ જાતોનો દ્વાર આકરણીય હતા અને તેથી કડક આદેશો અને સજા હોવા છતાં કોઈએ તેમની હિલચાલ વિશે અંત્રેજોને કોઈ ગુપ્ત માહિતી આપી નહોતી. સંન્યાસીઓ બંગાળ પ્રાંતમાં અત્યાચક જાણે સ્વર્ગમાંથી આવી ગયા હોય તેમ પ્રગટ થયા હતા.

આજે રાજકારણીઓ એકબીજા સામે આક્ષેપખાજ કરે છે કે કોણે આઝાદીની લડાઈમાં ભાગ લીધો અને કોણે નહીં, પણ સનાતન ધર્મના સંન્યાસીઓએ મોગલોથી લઈને બ્રિટિશરો સામે જે યુદ્ધો લડ્યાં છે તેની વાત બહુ ઓછી થાય છે. નાગા સાધુઓના રાષ્ટ્ર અને ધર્મરક્ષા માટેના આ પરાક્રમ અને બલિદાનને ઉચિત સન્માન આપવા માટે કુંભના પ્રથમ સ્નાનના અધિકારી તેમને બનાવવામાં આવ્યા. ત્યારથી કુંભનું પ્રથમ સ્નાન નાગા સાધુ કરે, તે પછી અન્ય સંન્યાસીઓ કરે અને ત્યાર બાદ ગૃહસ્થો સ્નાન કરે તેવી પરંપરા ચાલી આવે છે.

અલખનો ઓટલો

ડૉ. નિરંજન રાજયગુરુ
feedback@
bombaysamachar.com

નરસિંહ મહેતાના નામાચરણ સાથે લોકભજનિકોના કંટે ગવાતી નીચેની પદ-ભજન રચનાઓ પણ આપણને બહુધા અધિકૃત ગણાતા સંપાદનોમાં જોવા મળતી નથી.. જે આજે પણ લોકોની કંઈક પરંપરામાં જીવંત રહી છે.

જા જા નીંદે રા હું તને વારું,
તું છો નાર ઘુતારી રે...
-જા જા નીંદે રા હું તને વારું...
નીંદે રા કહે હું નહીં રે ઘુતારી,
હું છું શંકર નારી રે,
પશુ પંખીને સુખમાં આપું,
દુઃખડા મેલું વિસારી રે..
-જા જા નીંદે રા હું તને વારું...
એક સમે રામ વનમાં પધાર્યા,
લખમણને નીંદે રા આવી રે,
સતી સીતાને કલંક લગાવ્યું,
ભાયુમાં ભાંગું પડાવી રે..
-જા જા નીંદે રા હું તને વારું...
જોગી લુંટયા, ભોગી લુંટયા,
લુંટયા નેજા ધારી રે,
એકલ શુંગીને માટી ખાય રે...
નગરના લુંટયા નરનારી રે..
-જા જા નીંદે રા હું તને વારું...
પહેલા પહોરે રોગી જાગે,
બીજા પહોરે ભોગી રે,

આચમન
અનવર વલિયાણી
feedback@bombay
samachar.com

મીટા દે અપની હસ્તિ કો અગર કૂંછ મર્તબા ચાહે; કે દાના ખાક મે મિલકર ગુલે ગુલગાર હોતા હૈ...
બીજાની જિંદગીને સુંગધી બનાવવા પોતાને ખાક (માટી) ધૂળમાં રાખ કરી દેવી એ પણ એક સમર્પિતતાની કળા હોઈ આ આવડતને વાચા આપતા એક પ્રસંગથી આજના લેખનો પ્રારંભ કરીશું.
વનવગડાની સીમમાં એક વૃદ્ધા ઝાડના છાયામાં પાણીનું માટલું લઈને બેઠી હતી. આ ત્રિભેટે ત્રણ ગામોની સીમા ભેગી થતી હતી. વટેમાર્ગની અવરજવર ઘણી હતી. એવા એક વટેમાર્ગને માટલાનું ઠુંડું પાણી પીને પેલા માજીને પૂછ્યું.
* માજી, આવા ધોમધકતા તડકામાં આ કામ કરવાની તમને શું માન પડે છે?
ત્યારે માજીએ કહ્યું,
* બેટા, ઘરે ઘડપણે બીજું તો કોઈ કામ હોતું નથી.
- વૈશ્યા મહિનાના ધોમ તડકામાં કાળ-જાળ ગરમીથી જેમને ગળે શોષ પડ્યો હોય તેમને ઠાંડું પાણી પિવડાવીને મને ગજબનો સંતોષ મળે છે.
* આ ઉમરે આવા સંતોષથી વધુ અમારે શું મેળવવાનું હોય?
- બીજી એક બોધકથા પ્રમાણે આંબાની કલમ રોપતા એક વડીલને એના પૌત્ર જેવા બાળકે પૂછ્યું.
* દાદા આ શું કરો છો?
- દાદાએ કહ્યું,
* આંબો રોપું છું.
- પરંતુ દાદા! પેલા બાળકે કહ્યું,
* આ વૃક્ષને ફળ આવતાં તો ૨૫-૩૦ વર્ષ વીતી જશે. ત્યાં સુધી તમે ક્યાં હશો? તો પછી

નરસિંહ મહેતાની લોકપ્રિય પદ રચનાઓ...

ત્રીજા પહોરે તરકર જાગે,
ચોથા પહોરે જોગી રે..
-જા જા નીંદે રા હું તને વારું...
બાર બાર વરસ લખમણે ત્યાગી,
કુંભકરણે લાડ લડાવ્યાં રે,
ભલે મળ્યાં મેતા નરસીના સ્વામી,
આશ પુરો મોરારી રે..
-જા જા નીંદે રા હું તને વારું...

આજ સખી રે અમે ગોકુળ ગ્યા તાં,
રમતાં દીકા જદુ રાય રે...
- આજ સખી રે અમે ગોકુળ ગ્યા તાં...
બળભદ્રજી કિયે તમે સુણો
જશોદા મોહન માટી ખાય રે...
કાન માતાજીની વાંહે ભરાણાં,
મીડકો ઈ લાગે પાય રે...
- આજ સખી રે અમે ગોકુળ ગ્યા તાં...
માતા કિયે કાન કેમ સંતાણા?

માખણ ઓછાં થાય રે?
મુખડું ઉઘાડીને જુએ જશોદા,
ચોંદે બ્રહ્માંડ દેખાય રે..
- આજ સખી રે અમે ગોકુળ ગ્યા તાં...
પહેલું સખી મેં તો કીતક દીકું,
બળિને તિયાં પિયાળ રે,
નાગણિયું સાથે શેષનાગ દીકા,
આ મોહનના મુખમાં ય રે..
- આજ સખી રે અમે ગોકુળ ગ્યા તાં...
હડહડતા માંચ સમંદ ર દીકા,
નવખંડ દીકા એમાં ય રે,
રાસ ઘુમંતી મારી ગોપીયું દીકી,
આ મોહનના મુખમાં ય રે..
- આજ સખી રે અમે ગોકુળ ગ્યા તાં...
સાવ રે સોનાની માંચ દારકા દીકી,
નવલખ ઘેનુ એમાં ય રે,
ઈન્દ્ર સહિત ઈન્દ્રાસન દીકાં,
ઘરણી દીકાં આભ રે..
- આજ સખી રે અમે ગોકુળ ગ્યા તાં...
બાઈ જશોદાએ બહુ તપ કીધાં,
જનમિયા જદુ રાય રે,
ભલે મળ્યા મેતા નરસીના સ્વામી,
ગોપી આનંદ સુખ ગાય રે..
જુગ જુગ જીવો મારો લાલ રે..
- આજ સખી રે અમે ગોકુળ ગ્યા તાં...
નરસિંહ મહેતાના જીવન-કવન વિશે આજ સુધીમાં હરગોવિંદદાસ કાંટાવાળા, ઈચ્છારામ સૂ. દેસાઈ, કનેયાલાલ મુનશી, અંબાલાલ જાની, દુર્ગાશંકર શાસ્ત્રી, કે.કા.શાસ્ત્રી, જેકાલાલ ત્રિવેદી, શિવલાલ જેસલપુરા, ઉમાશંકર જોશી, હરિવલ્લભ ભાયાણી, નટવરલાલ દેસાઈ, મગનભાઈ દેસાઈ, રજની દીક્ષિત, જયંત કોઠારી,

દર્શના ધોળકિયા જેવા મહત્વના સંશોધકો દ્વારા અદ્ભુત સંશોધન થયાં છે. ગુજરાતી ભાષાનો કોઈ વિદ્વાન એમાંથી બાકાત નથી.
અંગ્રેજી અને વિશ્વની અન્ય કેટલીક ભાષાઓમાં પણ આપણે જાણતા નથી એવા ઘણા વિદ્વાનોએ નરસિંહ વિશે સંશોધનો આપ્યાં છે. જેમાં ફ્રાન્સીસ- પેરિસની સોરોબોન યુનિવર્સિટી. માલિગો/મેલિસને ફ્રેન્ચ ભાષામાં નરસિંહનાં પ્રભાવિયાં વિશે સંશોધન કરીને ગ્રંથ પ્રકાશિત કરેલ છે. તો અમેરિકાની વેલેસ્લી કોલેજના અધ્યાપક ડી.નીલિમા શુક્લ-ભટ્ટ દ્વારા નરસિંહ મહેતા ઓફ ગુજરાત- એ લેગસી ઓફ ભક્તિ ઈન સોલ્સ અન્ડ સ્ટોરીઝ'-(ગીતો અને કથાઓમાં ભક્તિનો વારસો)-(ઓક્સફર્ડ યુનિ.પ્રેસ પ્રકાશન ૨૦૧૫.) પુસ્તક પ્રકાશિત થયેલ છે.
નરસિંહ આજે પણ લોકહૃદયમાં જીવે છે એમની પોતાની કાવ્યસમૃદ્ધિને કારણે.. અને એમના પછીના સમયગાળામાં થઈ ગયેલા સંત-ભક્ત કવિઓ દ્વારા રચાયેલાં નરસિંહના ચરિત્રને વર્ણવતાં અનેક આખ્યાનોને કારણે.. નરસિંહ વિશે છેલ્લાં ચારસો વર્ષથી ગુજરાતી ભાષામાં ઘણાં અને પદમાં કથા, આખ્યાન, ભવાઈ, નાટ્ય, નૃત્ય, કિલ્લમ, સંકલન, સંપાદન, જીવન, કવન, દર્શન, સંશોધન, સંમાજન, વિવેચન, અર્થઘટન, કલાપક્ષ, ભાવપક્ષ...અમ અનેકવિધ ફોર્મોમાં- અનેક વિધિ દૃષ્ટિકોણથી- અનેકવિધ કક્ષાના વિદ્વાનો- અભ્યાસીઓ-સર્જકો-સાધકો દ્વારા, વિધવિધ ભાષાઓમાં પણ ઘણું બધું લખાતું-ગવાતું-પ્રકાશિત થતું રહ્યું છે.

પ્રેમ કી ગંગા બહાતે ચલો

આ મહેનત શા માટે કરો છો?
- દાંત વગરના બોખા મોઢે દાઢાએ જવાબ આપ્યો.
* બેટા, હું તો તારા જેવો હતો ત્યારે કો'કે વાવેલા આંબાનાં ફળ મેં ખાધાં હતાં. એ આંબો મેં વાલ્યો નહોતો, પણ મારા માટે કોઈ અજાણ્યા વડીલે વાલ્યો હતો. એના પ્રેરણા લઈને આજે હું જે આંબો વાવું છું તેનાં ફળ તને ખાવા મળશે.
- તું જે ફળ વાવીશ એ ભવિષ્યમાં કોઈ અન્ય બાળક ખાશે. આ જ કુદરતનો નિયમ છે.
બોધ :
- આવી દૃષ્ટાંત કથાઓ વાસ્તવમાં આપણી સાથી મૂડી છે.
- આ એવી મૂડી છે જે કદી ખૂટતી નથી.
- જેને કોઈ લૂંટી શકતું નથી અને જે વહેંચવાથી વધે છે.
* મધદરિયે હોડી હંકારતા નાવિકને રસ્તો બતાવતી દીવાદાંડી જેવી આ દૃષ્ટાંત કથાઓ માણસને માર્ગદર્શક બની રહે છે.

બની જાય છે.
- આજે જ્યારે પરિવર્તનનો પવન ફૂંકાઇ રહ્યો છે ત્યારે
* જરૂર છે શાંતિના દેવદૂત-ફરિશ્તાની,
* જરૂર છે સમાજને સાચો રાહ ચીંધનારની.
- એક તરફ મોસમની ગરમી અને અસહ્ય તાપ
- બીજી તરફ કાચા તાપણાં જેવી શાંતિ અને સંબંધોની ઉપમા.
- આ બધામાં જરૂર હોય છે દૃષ્ટાંત કથાની.
- ભોની-ભોની માટીની સુગંધ જેવી શીતળતાની.
- એ શીતળતા માણસ માટે રણમાં મીઠી વીરડી જેવી બની રહે છે.
- આવી શીતળતા પ્રત્યેક શ્વાસમાં ધબકતી થાય ત્યારે જ દૃષ્ટાંત કથા સાર્થક થતી જણાય.
* ગામડે ગામડે અને વનવગડે તદ્દન અજાણ્યાઓ માટે પીવાનાં પાણીની પરબ બંધાવતા લોકો અન્યને આવી શીતળતા આપવાના મૂંગા પ્રયત્નો કરતા હોય છે. નત મસ્તકે તેમને પ્રણામ.
* આવી પેઢી માટે આંબો રોપનારા બુજુર્ગો જાણે અજાણ્યે સમાજમાં આંબાની મધુરતા પેદા કરવાનું સવનું સેવતા હોય છે.
- કદાચ કોઈ આંબો ખાટો નીવડે કે બગડી જાય ત્યારે ભૂલ્યા ત્યાંથી ફરીથી સવાર ગણવાનો તેમનો સંકલ્પ હોય છે.
- આવા બુજુર્ગો પેલી કાવ્ય પંક્તિની યાદ તાજી કરાવે છે:
જગતમાં જીવન જીવતાં શીખી લેજો સુગંધી અન્યને દેવા તમે જાતે બળી જજો.
* આવા વડીલો જ્યાં સુધી છે,
* આવા પ્રેરણા દાતાઓ જ્યાં સુધી છે,
- ત્યાં સુધી કોઈ પ્રયત્ન કરે કે ન કરે
* સમાજમાં શાંતિ
* સ્નેહ
* ભાઈચારો
* એખલાસ કાયમ રહેવાના.
- આ સનાતન સત્યને કે જે કદી પણ મિથ્યા થતું નથી તેને ભૂલશો નહીં. પ્રેમ કી ગંગા બહાતે ચલો.

કોક્સ

લોકમિત્ર ગૌતમ
feedback@bombay
samachar.com

કરીને પુણ્યનું ભાથુ બાંધવામાં આવે છે. ૧૪૪ વર્ષ બાદ પ્રયાગરાજમાં આયોજિત આ મેળો શ્રદ્ધા, ધર્મ અને આધ્યાત્મનો ત્રિવેણી સંગમ છે.
આપણે બાળપણથી જ કુંભમેળાને સંબંધિત અનેક વાર્તાઓ અને માહિતીઓ સાંભળતા આવ્યા છીએ. જોકે એમાં પ્રત્યક્ષરૂપે હાજર રહીએ તો જ એનો અનુભવ ખરા અર્થમાં લઈ શકાય છે. માઈલો સુધી ભગવા ધારણ કરેલા સાધુ સંતોનો કાફલો, વાતાવરણને અલૌકિક બનાવતાં તેમનાં મંત્રોચ્ચાર, દૂર દૂર સુધી માનવમહેરામણ આવો નજારો તો કુંભના મેળા સિવાય અન્ય ક્યાંય નહીં દેખાય. આ જ કારણ છે કે જેટલા પણ વિદેશી લેખકો, પ્રવાસીઓ અને વિવિધ ક્ષેત્રની વ્યક્તિઓએ કુંભમેળામાં હાજરી પુરાવી તો એનું વર્ણન કરવું તેમના માટે પણ શક્ય નહોતું.
અમેરિકન કવિ અને લેખક એલન ગિસબર્ગ પણ કુંભમેળાની મુલાકાત લીધી હતી. તેમણે જણાવ્યું હતું કે આમાં ભારતીય સંસ્કૃતિની ઊંડાઈ અને આધ્યાત્મિકતાનો એહસાસ કરી શકાય છે. માર્ક ટ્વેન એવા પત્રકાર હતા, જેઓ કોઈપણ ચીજ-વસ્તુને વધારીને બોલવાનું ટાળતા હતા. પોતાના રિપોર્ટમાં તેમણે લખ્યું કે આ મેળામાં કોઈપણ પ્રકારના આડંબર વગર ભારે સંખ્યામાં શ્રદ્ધાળુઓ આવે છે એ ખરેખર આશ્ચર્યચકિત કરે છે. આ જ કારણ છે કે મહાકુંભમાં માનવીય

અલૌકિક અધ્યાત્મનો રોમાંચક આખ્યાન મહાકુંભ

લાગણીઓ અને કલ્પનાઓ પરાકાષ્ઠાની હદ સુધી રોમેરોમમાં સોંસરવી ઊતરી જાય છે. બાળપણમાં સાંભળેલી કુંભની કથાઓ બાદ જ્યારે ખરેખર આ ભવ્ય મેળામાં જવાનો અવસર આવે છે ત્યારે એની મહાનતા અને વિરાટ દર્શન કરીને વ્યક્તિ ધન્યતા અનુભવે છે. એ નિહાળ્યા બાદ એનો જે રોમાંચ હોય છે એ વિશે તો કોઈ ટિપ્પણી કરવાની સ્થિતિમાં નથી હોતી. મહાકુંભ ખરેખર અદ્ભુત અને અદ્વિતીય અનુભવ છે. મેળામાં જે પ્રકારે લોકોની ભીડ ઊભેટે છે એવો નજારો અન્ય કોઈ પ્રસંગમાં નહીં જોવા મળે.
મહાકુંભનું વાતાવરણ એટલું ભક્તિપૂર્ણ, આધ્યાત્મિક અને રોમાંચક હોય છે કે એનું વર્ણન કરવા માટે શબ્દો પણ સાંપડતા નથી. આ વિશ્વનો સૌથી મોટો આધ્યાત્મિક અને સાંસ્કૃતિક મેળો છે. લોકલાગણીનું આ એક વિશાળ સમ્મેલન છે. દિવ્યતા, ભવ્યતા અને

ભક્તિ એ બધું એની સામે ઝાંખું પડી જાય. તમે જ્યારે પહેલી વખત કુંભમાં ડૂબકી લગાવો છો તો તમને પણ જાણ નહીં થાય કે એવી તે કઈ અસર છે જેને કારણે તમે હળવા ફૂલ જેવો અનુભવ કરો છો. એવું લાગે છે કે મન પરનો ભાર ડૂબકી લગાવતાં જ ક્ષણવારમાં પાણીમાં લિન થઈ ગયો છે. કુંભમાં સ્નાન કરતાં જ મન અને શરીર અલૌકિક દિવ્ય ઊર્જાનો અનુભવ કરે છે. મહાકુંભમાં સાધુ સંતોને નિહાળવા, તેમના ઉપદેશ સાંભળવા જીવનને વિરાટ રહસ્યોથી ભરી દે છે. સામૂહિકતાનો આટલો ભવ્ય એહસાસ ભાવ્યે જ ક્યાંય જોવા મળે. એવું લાગે છે કે મહાકુંભમાં ધર્મ અને પ્રકૃતિ પણ પરસ્પર ઓળસોળ થઈ ગઈ હોય. હરિદ્વાર, પ્રયાગરાજ, ઉજ્જૈન અને નાશિકમાં આયોજિત થનાર કુંભમેળામાં સામેલ થવા કરોડો હિન્દુઓ તો આવે જ છે, પરંતુ સાથે જ વિદેશી પર્યટકો પણ આ દિવ્ય અનુભવ મેળવવા આવે છે અને આધ્યાત્મની સરિતામાં ડૂબકી લગાવે છે. કુંભમેળાની પાછળ આપણા પુરાણમાં પ્રચલિત કથા છે. એવું કહેવાય છે કે સમુદ્રમંથન વખતે નિકળેલા અમૃતના કળશને લેવા માટે દેવો અને દૈત્યો વચ્ચે યુદ્ધ છેડાવ્યું હતું. દેવો એ કળશ લઈને ભાવ્યા હતા. એ વખતે અમૃતની અમુક બુંદ હરિદ્વાર, પ્રયાગરાજ, ઉજ્જૈન અને નાશિકમાં પડી હતી. એથી અહીં કુંભમેળાની શરૂઆત કરવામાં આવી છે. ભાગવત પુરાણ, વિષ્ણુ પુરાણ, રામાયણ અને મહાભારતમાં પણ એનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે. એથી એક વાત તો નિશ્ચિત છે કે હજારો વર્ષથી આધ્યાત્મનો આ મેળો સતત આયોજિત થતો આવ્યો છે. જોકે આટલાં વર્ષો બાદ પણ એનું આકર્ષણ જરાય ઘટ્યું નથી. કુંભનો જીવ એટલો પણ એટલો જ કામ છે. આ જ કારણ છે કે સનાતન પરંપરા અને આધ્યાત્મિક આખ્યાનની ધૂણી આજે પણ અવિરત પ્રજ્વલિત છે.

હાફકિન ઈન્સ્ટિટ્યૂટને નાણાકીય કટોકટીમાંથી બહાર લાવવા સરકારની યોજના

મુંબઈ: વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯ થી નાણાકીય મુશ્કેલીઓનો સામનો કરી કરી રહેલી હાફકિન ઈન્સ્ટિટ્યૂટના પુનરુત્થાન માટે મહારાષ્ટ્રના પ્રધાન નરહરી જિરવાલે રવિવારે યોજનાની જાહેરાત કરી હતી. આરોગ્યસંભાળ પદાર્થોના ઉત્પાદન અને ૪૫ દેશોમાં નિકાસ કરવા માટે જાણીતી આ સંસ્થા, વૈશ્વિક રોગ નિયંત્રણ પ્રયાસોમાં ભૂમિકા ભજવે છે, પરંતુ તાજેતરના વર્ષોમાં અસ્તિત્વ માટે સંઘર્ષ કરી રહી છે. ફૂડ એન્ડ ડ્રગ એડમિનિસ્ટ્રેશનના પ્રધાન જિરવાલે જણાવ્યું હતું કે રાજ્ય સરકાર સંસ્થાની કામગીરીને પુનઃસ્થાપિત કરવા માટે પ્રતિબદ્ધ છે.

ઈન્સ્ટિટ્યૂટના પુનરુત્થાન માટે લાંબા ગાળાના ઉકેલની યોજના બાબત મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસ અને નાયબ મુખ્ય પ્રધાન અજિત પવાર સાથે બેઠક યોજવામાં આવશે. પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે નાણાકીય સુધારાઓ અને નવી સંશોધન પહેલ સહિત પુનર્ગઠન પ્રયાસો માટે છ મહિનાની સમયરેખા નક્કી કરવામાં આવી છે.

યોજનાના ભાગરૂપે, સંસ્થા બાયોસેફ્ટી લેવલ-૩ સુવિધા સ્થાપિત કરાશે, જે રસીના ઉત્પાદન માટે યુનિસેફની મંજૂરી મેળવવાની જરૂરિયાત છે. આ સંસ્થાને એન-ઓપીવી રસીઓનું ઉત્પાદન કરવા અને ભવિષ્યની આરોગ્ય કટોકટી માટે રસી વિકસાવવા સક્ષમ બનાવશે. (જુઓ પાનું ૪) >>

મહારાષ્ટ્ર સરકારની યુતિના નેતાની શુગર મિલને ૨૦ કરોડની 'વિશેષ' મદદ?

નાણાં વિભાગના વાંધાને નજરઅંદાજ કરવામાં આવ્યો

મુંબઈ: મહાધુતિ સરકારે અહેમદનગરના જામખેડ તાલુકામાં આવેલી પુણ્યશ્લોક અડિલ્યા દેવી હોલકર કોઓપરેટિવ સ્પિનિંગ મિલને શેર મૂડીના રૂ. ૨૦ કરોડની નાણાકીય સહાય મંજૂર કરી છે. આ મિલનું નેતૃત્વ ભાજપના એમએલસી રામ શિંદે કરે છે, જે રાજ્ય વિધાન પરિષદના અધ્યક્ષ છે. શિંદેએ જણાવ્યું હતું કે, આ મિલ પ્રદેશમાં રોજગારી પેદા કરવામાં મદદ કરશે.

આ સહાય મિલ માટે મંજૂર કરાયેલ રૂ. ૭૬.૮ કરોડનો એક ભાગ છે. આમાં રૂ. ૩૬.૪ કરોડની રાજ્યની શેર મૂડી અને રૂ. ૪૦.૪ કરોડની લાંબા ગાળાની લોનનો સમાવેશ થાય છે જેને ગયા વર્ષે રાજ્યની સ્ટેટીયુના યોગ્ય સમય પહેલાં એકનાથ શિંદેના નેતૃત્વવાળી ડેબિન્ટ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી હતી. ફડણવીસની આગેવાની હેઠળની સરકારે હવે પ્રોજેક્ટ અર્થને મંજૂરી આપીને

અને શેર મૂડીની રકમના ૨૦ કરોડ રૂપિયા આપીને બંડોળને મંજૂરી આપી છે. નોંધનીય છે કે રાજ્યના નાણા વિભાગે રૂ. ૭૬.૮ કરોડની સહાય સામે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો, પરંતુ ઓક્ટોબર ૨૦૨૪માં શિંદે ડેબિન્ટ દ્વારા વાંધો રદ કરવામાં આવ્યો હતો. વિભાગે જણાવ્યું હતું કે રાજ્યએ માર્ચ ૨૦૨૪ સુધી ૧૪૧ સહકારી સ્પિનિંગ (જુઓ પાનું ૪) >>

બંને શિવસેનાએ એકબીજામાં ભળી જવું જોઈએ એવી પતંગ ચગી રહી છે

મુંબઈ: બંને શિવસેનાનું એકીકરણ થવું જોઈએ એવું બંને પક્ષના કાર્યકરો અને પદાધિકારીઓનું માનવું છે. આજે પણ અમે એકબીજાના ખબર અંતર પૂછીએ છીએ. આ વાતાવરણમાં બેઉ પક્ષના વરિષ્ઠ નેતાઓએ પહેલ કરવી જોઈએ. એવો અભિપ્રાય રાજ્યના સામાજિક ન્યાય પ્રધાન અને શિંદે સેનાના પ્રવક્તા સંજય શિરસાટે વ્યક્ત કર્યો છે. આના કારણે રાજકીય વર્તુળોમાં મિશ્ર પ્રત્યાઘાતો પડ્યા છે.

શિરસાટે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે 'જો વરિષ્ઠ નેતાઓ પહેલ કરે તો આ શક્ય બની શકે છે. કારણ કે મારી જેમ દરેક શિવસૈનિક વિચારે છે કે એકત્ર થવું જોઈએ. બંને પક્ષ વચ્ચે અંતર વધી રહ્યું છે. જો તેને સમયસર રોકવામાં નહીં આવે તો ભવિષ્યમાં બંને પક્ષ અલગ અલગ જગ્યાએ હશે. જોડાઈ જવાનો આ શ્રેષ્ઠ સમય છે, કારણ કે આજની તારીખમાં બંને પક્ષ વચ્ચે હવે એટલું અંતર (જુઓ પાનું ૪) >>

એકીકરણના મંજુરા પગાડનારા શિરસાટે ફેરવી તોળ્યું

મુંબઈ: બંને શિવસેનાના કાર્યકરો અને પદાધિકારીઓનું માનવું છે કે બંને પક્ષોએ સાથે આવવું જોઈએ. આજે પણ અમે એકબીજાના ખબર અંતર પૂછીએ છીએ. આ પરિસ્થિતિમાં બેઉ પક્ષના વરિષ્ઠ નેતાઓએ એકીકરણની પહેલ કરવી જોઈએ એવો અભિપ્રાય રાજ્યના સામાજિક ન્યાય પ્રધાન અને શિંદે સેનાના પ્રવક્તા સંજય શિરસાટે વ્યક્ત કર્યો હતો. જોકે સંજય શિરસાટે હવે ફેરવી તોળ્યું છે.

શિરસાટે એમ પણ કહ્યું હતું કે જો તક મળશે તો તેઓ પ્રધાન એકનાથ શિંદે અને ઉદ્ધવ ઠાકરેને સાથે લાવવાનો પ્રયાસ કરશે. આ નિવેદન બાદ અનેક પ્રતિક્રિયાઓ આવી રહી છે. હવે સંજય (જુઓ પાનું ૪) >>

ફડણવીસ - શિંદેના વિખવાદની મહારાષ્ટ્રની પ્રગતિ પર અવળી અસર પડી છે: સંજય રાઉત

મુંબઈ: શિવસેના (યુબીટી)ના સંસદ સભ્ય સંજય રાઉતે રવિવારે ઢાવો કર્યો હતો કે મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસ અને ડેપ્યુટી સીએમ એકનાથ શિંદે વચ્ચેનો 'તાણાવપૂર્ણ સંબંધ' રાજ્યની પ્રગતિમાં અવરોધ ઊભો કરી રહ્યો છે. શિવસેના (યુબીટી)ના મુખ્યમંત્રી 'સામના'માં સામાજિક કોલમ રોકકોકમાં રાઉતે વધુમાં ઢાવો કર્યો હતો કે નવેમ્બર ૨૦૨૪ની વિધાનસભાની ચૂંટણી પછી ફરીથી મુખ્ય પ્રધાન ન બનાવ્યા એ આઘાતમાંથી શિંદે હજી સુધી બહાર નથી આવી શક્યા અને આ પદ ફરીથી મેળવવા તેઓ ઝડૂમી રહ્યા છે અને ફડણવીસ એ વાત બરાબર જાણે છે.

શિવસેના (યુબીટી)ના મુખ્યમંત્રી 'સામના'માં સામાજિક કોલમ રોકકોકમાં રાઉતે વધુમાં ઢાવો કર્યો હતો કે નવેમ્બર ૨૦૨૪ની વિધાનસભાની ચૂંટણી પછી ફરીથી મુખ્ય પ્રધાન ન બનાવ્યા એ આઘાતમાંથી શિંદે હજી સુધી બહાર નથી આવી શક્યા અને આ પદ ફરીથી મેળવવા તેઓ ઝડૂમી રહ્યા છે અને ફડણવીસ એ વાત બરાબર જાણે છે. (જુઓ પાનું ૪) >>

વણજારી સમુદાયના વડાનો યુ-ટર્ન ધનંજય મુડેને સમર્થન નહીં

મુંબઈ: વણજારી સમુદાયના આગેવાન નામદેવ શાસ્ત્રીએ ધનંજય મુડેને નિશાન બનાવવામાં આવી રહ્યા હોવાનો ઢાવો કર્યો બાદ, રવિવારે અચાનક પોતાનું વલણ બદલ્યું હતું, અને મૃત સરપંચ સંતોષ દેશમુખના પરિવારને તેમનો ટેકો આપ્યો છે. ગયા ડિસેમ્બરમાં મસાજોગ ગામના વડાની હત્યાએ મહારાષ્ટ્રમાં રાજકીય તોફાન ઊભું કર્યું હતું કારણ કે સંબંધિત છેડતીના કેસમાંનો એક આરોપી એનસીપી ધારાસભ્ય ધનંજય મુડેનો નજીકનો સાથી છે. શાસ્ત્રીએ કહ્યું હતું કે, અમે આરોપીઓને માફ નહીં કરીએ. અમે તેમનો બચાવ કે સમર્થન (જુઓ પાનું ૪) >>

મુંબઈ: વણજારી સમુદાયના આગેવાન નામદેવ શાસ્ત્રીએ ધનંજય મુડેને નિશાન બનાવવામાં આવી રહ્યા હોવાનો ઢાવો કર્યો બાદ, રવિવારે અચાનક પોતાનું વલણ બદલ્યું હતું, અને મૃત સરપંચ સંતોષ દેશમુખના પરિવારને તેમનો ટેકો આપ્યો છે. ગયા ડિસેમ્બરમાં મસાજોગ ગામના વડાની હત્યાએ મહારાષ્ટ્રમાં રાજકીય તોફાન ઊભું કર્યું હતું કારણ કે સંબંધિત છેડતીના કેસમાંનો એક આરોપી એનસીપી ધારાસભ્ય ધનંજય મુડેનો નજીકનો સાથી છે. શાસ્ત્રીએ કહ્યું હતું કે, અમે આરોપીઓને માફ નહીં કરીએ. અમે તેમનો બચાવ કે સમર્થન (જુઓ પાનું ૪) >>

મહારાષ્ટ્રમાં એઆઈ યુનિવર્સિટીની સ્થાપના માટે ટાસ્ક ફોર્સની રચના

મુંબઈ: રાજ્યના માહિતી પ્રૌદ્યોગિક પ્રધાને શનિવારે જણાવ્યું હતું કે, મહારાષ્ટ્ર દેશમાં પ્રથમ આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ (એઆઈ) યુનિવર્સિટીની સ્થાપના કરવા માટે તૈયાર છે અને પ્રોજેક્ટના આયોજન અને અમલીકરણ માટે એક ટાસ્ક ફોર્સની રચના કરવામાં આવી છે. યુનિવર્સિટી એઆઈ અને સંબંધિત શ્રેણીમાં સંશોધન અને વિકાસને પ્રોત્સાહન આપશે અને ઉદ્યોગ, શિક્ષણ અને સરકાર વચ્ચેના સહયોગને પ્રોત્સાહિત કરવા માટેનું કેન્દ્ર બનશે, એમ તેમણે જણાવ્યું હતું. તેમાં આઈઆઈટી મુંબઈ અને આઇઆઇએમ મુંબઈના ડિરેક્ટરો, ગુગલ ઇન્ડિયા, મહિન્દ્રા (જુઓ પાનું ૪) >>

મુંબઈ: રાજ્યના માહિતી પ્રૌદ્યોગિક પ્રધાને શનિવારે જણાવ્યું હતું કે, મહારાષ્ટ્ર દેશમાં પ્રથમ આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ (એઆઈ) યુનિવર્સિટીની સ્થાપના કરવા માટે તૈયાર છે અને પ્રોજેક્ટના આયોજન અને અમલીકરણ માટે એક ટાસ્ક ફોર્સની રચના કરવામાં આવી છે. યુનિવર્સિટી એઆઈ અને સંબંધિત શ્રેણીમાં સંશોધન અને વિકાસને પ્રોત્સાહન આપશે અને ઉદ્યોગ, શિક્ષણ અને સરકાર વચ્ચેના સહયોગને પ્રોત્સાહિત કરવા માટેનું કેન્દ્ર બનશે, એમ તેમણે જણાવ્યું હતું. તેમાં આઈઆઈટી મુંબઈ અને આઇઆઇએમ મુંબઈના ડિરેક્ટરો, ગુગલ ઇન્ડિયા, મહિન્દ્રા (જુઓ પાનું ૪) >>

100% ચોર વેર
કિન્નોર-લાહુલ-સ્પીતી
લક્ઝરીયસ હોટલમાં રહે ફિલ્મીમ ક્લિવર
કાઝા-લી મોનેરટ્ટી રોયમ વીજ
કોમિક વીલેજ લાંગઝા રોયમ વીજ
ભરપૂર કરવાનું કોમિક વીલેજ
સામાજિક સંસ્થા, મંડળો, સુપ લુકિંગ માટે શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ
ટેલ-લાઇવ કસ્ટોમર જુનિ જુલિ
રોડબોલ કસ્ટોમર ઓગસ્ટ
બાઉન્ડ-અરવિન્દાજીનિંગ ઓગસ્ટ
HAZEL Khar (W) @hazeltourism
Trivis N Tourism @trivisntourism
PANKAJ CHHEDA 9869559938

DUBAI HYATT HOTEL YAS ISLAND W 5 STAR
24 Feb | 30 March | 15 April
22 April | 10 May | 21 May
GHOGHARI MITRA MANDAL GHATKOPER 27 FEB ALL LADIES GROUP
DUBAI 10 Days
CHILD FREE OFFER 12 AGE TO 26 AGE CHILD RATE
SCANDINAVIAN + ICELAND 15 DAYS RS. 5 LAKH
SCANDINAVIAN 12 DAYS - Rs. 355000
UK SCOTLAND IRELAND 14 DAYS RS. 375000
EAST EUROPE + BALKAN 15 DAYS RS. 365000
USA 24 DAYS | EUROPE 15 DAYS
ROYAL TOURS DELIP MODI 9819836360 932226466 DHRUVIN MODI - 8767075462

VIETNAM
11 DAYS
DEP DATES 20th FEB | 01st MAR | 13th MAR | 20th MAR | 03rd APR | 26th APR | 10th MAY | 24th MAY
HO CHI MINH - DANANG - HOI AN - SA PA - HANOI - HA LONG BAY CRUISE
PACKAGE INCLUSIONS
• Glass Bridge, Fansipan Mountain, Funicular Ride, VinWonders, Basket Boat, Bana Hill, Cu Chi Tunnel અને Golden Bridge નો અદભુત અનુભવ.
• Halong Bay Cruise પર રાત્રી મુકામ નો અવિસ્મરણીય અનુભવ.
• રીટર્ન ઈકોનોમી ક્લાસ એરફેર.
• આપણા પોતાના જ રાજસ્થાની મહારાજ - શુદ્ધ શાકાહારી / જૈન જમણ.
• ગુજરાતી, હિન્દી અને ઈંગલિશ જાણતા ટૂર મેનેજર ની સેવા.
• વીઝા, એન્ટ્રન્સ ફી સહિત તમામ ખર્ચ ટૂર કોસ્ટ માં જ સામેલ.
SHAH HOLIDAYS
203, Man Excellenza, 2nd Floor, Opp. Pawan Hans, S. V. Road, Vile Parle (W), Mum-56.
07506679945, 09004994449, 09324064281 (022) 26103073, 74

Suresh Shah
98202 62098
98202 11374
85916 27677
85911 47677
Dry Fruits & Kirana Merchants

અમારા માલની ગુણવત્તા સાથે તુલના કરો ભાવ સાથે નહીં. એકવાર માલ મંગાવીને ખાત્રી કરો.

દરેક બ્રાન્ડના આખા, પોણીયા, દુબાર, ટુકડા બાસમતી, દરેક જાતની, સુરતી કોલમ, લચકારી વાડા કોલમ, કાળીમૂલ, પરીમલ, મસુરી, દુબરાજ, આંબામોર, કિન્ના કમોદ તથા દરેક જાતની દાળો, વિણેલા કઠોળ હોલસેલ ભાવે મગાવો.

ક્યા થી પણ ખરીદી કરવા પહેલા એકવાર જરૂર ફોન કરીને ભાવ પુછસો

નવા મસુરી ચાખા ૪૪	નવી અળદ દાળ ૧૪૦/૧૬૦	લાલ મોરંગી ચણા ૧૪૦
જુના પરિમલ ૪૪	નવી ગ્રીન છીલટી મગદાળ ૧૪૦/૧૬૦	કાખૂલી ચણા ૧૬૦/૨૦૦
નવા પરિમલ ૪૮	મોગરદાળ રેસુલર ૧૩૦	વાલની દાળ ૧૮૦
નવા સુરતી કોલમ ૫૬/૬૦	જાડી મોગરદાળ ૧૪૦	ગોળાની દાળ ૧૬૦
નવા લચકારી વાડા કોલમ ૬૪	રજ્યાડી મોગરદાળ ૧૬૦	રાજમા ૧૬૦
જુના વાડા કોલમ ૭૬	જુના બાસમતી ૧૨૦/૧૪૦	જંબુસરી નાના રાજમા ૧૬૦
નવા દુબરાજ ચોખા (દુધ મલાઈ) ૬૪	જાડા પોંચા ૬૦	સફેદ ચિત્રા રાજમા ૧૬૦
નવા દુબરાજ ચોખા (ગુલાબ) ૬૮	મંગલમ જાડા પોંચા ૬૮	કમ્પુત જુવાર ૩૮
નવા આંબામોર ૬૫	પાલળા પોંચા ૬૮	સોલાપુર જુવાર ૪૮
નવા કલકતી આંબામોર ૧૦૦	નવી મસુરદાળ ૧૦૦	બાજરી ૪૮
નવા કાળીમૂલ ૧૦૦	ક્રેન્યા કમોદ (૫૦૦ ગ્રામ) ૪૫	માવાની પીળી મકાઈ ૧૬૦
નવા કિન્ના કમોદ ૩૨૦	મગ ૧૪૦/૧૬૦	પોપાઈ મકાઈ ૧૬૦
લોકવાન ઘઉં ૪૮	મઠ ૧૨૦/૧૮૦	લાપસી રવો ૫૨
એમપી ઘઉં ૫૬/૬૦	આખા મસુર ૧૦૦	જાડો / ખારીક રવો ૪૮
જંબુસરી ચણાદાળ ૧૦૦/૧૧૦	સફેદ વટાણા ૧૦૦/૧૨૦	મોંદો ૪૮
નવી લાતુર કોરી તુવર દાળ ૧૪૦	લીલા વટાણા ૨૪૦	જુવારનો લોટ ૧૦૦
નવી ગુજરાત મઠો તુવર દાળ ૧૬૦	કાળા વટાણા ૧૨૦	બાજરીનો લોટ ૭૦
નવી લક્ષ્મી તુવરદાળ તેલવાળી ૧૬૦	સુરતી વાલ ૧૬૦	નાચણીનો લોટ ૮૦
દામજી પાસુ તુવર દાળ ૧૭૦	બીબી નાની વાલ ૨૦૦	મકાઈનો લોટ ૮૦
નવી અંગુર તુવરદાળ તેલવાળી ૧૭૦	બીબી પાસી વાલ ૨૦૦	સોયાબીન લોટ ૨૦૦
નવી ચેમ્બોયન તુવરદાળ તેલવાળી ૧૭૦	લાલ ચણા નાના ૧૦૦	
નવી રેંટીયો તુવર દાળ તેલવાળી ૧૮૦		

કોહીનુર ૧૩૫	૧૧૦	૧૦૦
રેશ્મ ૧૪૦	૧૧૫	૧૦૫
ફુન ૧૨૫	૧૧૩	૧૦૪
બોરબે ૧૧૫	૯૦	૮૦

દાવત Select 125/- દાવત Dilkhush 112/- દાવત Rozana 107/- નવા લાલ કિલા આખા 150/-

રાજગીરાનો લોટ ૧૮૦	ગોળ કમ્પુસ ૫૦૦ ગ્રામ બરછી ૭૫
લાલ તુવર ૧૨૦	દોડવાનો લોટ ૪૪/૪૬
હાંવાનો લોટ ૧૬૦	સોસાપટ્ટી ચણા ૫૫૦
ગોળાનો લોટ ૬૦	મધુર બ્રાન્ડ સાકર ૫૫
મસુરદાળ લોટ ૧૪૦	ખડી સાકર ૮૦
મોગરદાળ લોટ ૧૬૦	રાવલગંધ ચોરસ સાકર ૬૦
સીંગોડાનો લોટ ૩૬૦	ઠાકોરજી મીસરી ૮૦
ધાગા સાકર ૨૨૦	ધાગા સાકર ૧૨૦
ભૂરી સાકર ૨૮૦	ભૂરી સાકર ૬૦
કુટી લોટ ૧૪૦	ભિખસેની કપુર ૧૦૦૦
ખપલી ઘઉંનો લોટ ૬૦	
એમપી ઘઉંનો લોટ ૬૦	
ઘઉંનો લાટ લોટ ૧૫૦/૧૬૦	સ્પેશ્યલ દુધનો મસાલો ૨૮૦૦
સીંગદાણા ૧૫૦/૧૬૦	ઓરગેનીક સુક પાવડર ૬૦૦
નવો બરદી ગોળ ૬૫	ઓરગેનીક પીપરમુળ પાવડર ૧૦૦૦
નવો દેશી ગોળ ૭૫	નવો દેશી ગોળ ૧૦૦૦
ગોળ પાવડર ૧૪૦	ખોર ગરમ મસાલો ૧૦૦૦

ટેલિકોનિયા બદામ ૬૨૦	કાજુ ટુકડા રેસુલર ૮૮૦	3A અંજીર ૧૮૦૦	રોસ્ટેડ પમ્પકીન સીડસ ૭૦૦	મોંડેગીયા નટસ ૩૦૦૦
ટેલિકોનિયા M બદામ ૬૬૦	કાજુ ટુકડા મોટી સાઈઝ ૬૬૦	4A અંજીર ૨૦૦૦	સનફલાવર સીડ ૨૮૦	ચીલગોડા ૬૦૦૦
ટેલિકોનિયા A બદામ ૧૦૦૦	કાજુ ટુકડા કાડયા જમ્બો ૧૧૦૦	5A અંજીર ૨૪૦૦	રોસ્ટેડ સનફલાવર સીડ ૨૮૦	મખાના રેસુલર ૧૩૦૦
ટેલિકોનિયા 2A બદામ ૧૧૦૦	કાજુ પુરી ૧૦૦૦	6A અંજીર ૨૮૦૦	ચીયા સીડસ ૩૨૦	A મખાના ૧૫૦૦
ટેલિકોનિયા 3A બદામ ૧૨૦૦	કાજુ રોટલા ૧૦૦૦	7A અંજીર જમ્બો ૩૬૦૦	કમ્પુનોવા ૩૬૦	2A મખાના ૧૬૦૦
સોલ્ટેડ બદામ ૯૦૦	ઈન્ડિયન કિસમિસ ૩૬૦/૪૮૦	પીસ્ટા મગજ ૨૦૦૦	કર્લીંગ સીડસ ૬૮૦	જમ્બો મખાના ૧૮૦૦
સોલ્ટેડ 3A બદામ ૧૧૦૦	અફઘાની કિસમિસ ૮૦૦/૧૦૦૦	મોટા પીસ્ટા મગજ ૨૨૦૦	ફ્લેક્સ સીડસ (અળસી) ૧૨૦	ટર્કીશ એપ્રીકોટ (આલુચા) ૧૦૦૦/૧૨૦૦
બેસ્ટ રોચ મસરા બદામ ૧૬૦૦	અફઘાની ગ્રીન કિસમિસ ૧૨૦૦	જમ્બો પીસ્ટા મગજ ૨૨૦૦	રોસ્ટેડ ફ્લેક્સ સીડસ (અળસી) ૧૮૦	સૂકી ખજૂર (ખારેક) ૪૮૦
2A મામરા બદામ ૨૪૦૦	સિન્ધુકાની ગ્રીન કિસમિસ ૨૦૦૦	પિશોરી પીસ્ટા ૪૮૦	રોસ્ટેડ ૭ સીડસ ૭૦૦	તજ પાવડર ૬૦૦
3A મામરા બદામ ૨૮૦૦	રેસુલર કાળી કિસમિસ ૪૮૦	પીસ્ટા સ્લાઈસ ૨૨૦૦	ધાણદાળ ૧૨૦૦	ગુંદર કપી ૨૮૦
4A મામરા બદામ ૩૬૦૦	મોટી સીડલેસ કાળી કિસમિસ ૬૮૦	3A સોલ્ટેડ પીસ્ટા ૧૪૦૦	મુસેલી મીઠા ડ્રાયફ્રુટ ૧૦૦૦	પ્રાયકુટ ચિક્કી ૫૬૦
5A મામરા બદામ ૪૫૦૦	મોટી કાળી કિસમિસ ૭૬૦	2A સોલ્ટેડ પીસ્ટા ૧૪૦૦	સ્વીટ ડ્રાયફ્રુટ ભેળ ૧૨૦૦	જીરગોળી ૨૪૦
6A જમ્બો મામરા બદામ ૬૮૦૦	સીડલેસ કાળી કિસમિસ ૧૦૦૦	પીસ્ટા પીસ્ટા ૧૬૦૦	સાઈપ્રીસી ડ્રાયફ્રુટ ભેળ ૨૦૦૦	મીઠા આમળા ૨૪૦
બદામ સ્લાઈસ ૯૦૦	જમ્બો સીડલેસ કાળી કિસમિસ ૧૩૦૦	અફઘાની સોલ્ટેડ પીસ્ટા ૨૦૦૦	પપડી ગોડા ૬૦૦	હની આમળા ૩૬૦
છીલટાવાળા ગોવા કાજુ ૧૦૦૦	આખા અખરોટ ૯૦૦	પપડી કાડયા ૬૮૦	ક્રીમી ઈલાયચી ૩૬૦૦/૪૦૦૦/૪૨૦૦	કાકોરજીની ખિચી ૮૦
રેસુલર કાજુ ૧૦૦૦	અખરોટ કણી ૧૦૦૦	ક્રીમી કાડયા ૬૮૦	ઈલાયચી પાવડર ૪૦૦૦	ઈરાની કેસર (૧ ગ્રામ) ૨૫૦
1A કાજુ ૧૧૦૦	અખરોટ ક્વાર્ટર ટુકડા ૧૨૦૦	ક્રીમી કાળી ખજૂર (૫૦૦ ગ્રામ) ૧૬૦	કેનબેરી ૬૮૦	કાશ્મીર કેસર (૧ ગ્રામ) ૩૦૦
2A કાજુ ૧૩૦૦	રેસુલર અખરોટ ૧૫૦૦	ઓમાન કાળી ખજૂર ૩૬૦	કેનબેરી આખી ૮૦૦	સ્પેનીશ કેસર (૧ ગ્રામ) ૪૪૦
3A કાજુ ૧૪૦૦	ટેલિકોનિયા અખરોટ મગજ ૧૬૦૦	ઓમાન કાળી ખજૂર સીડલેસ ૪૦૦	મસાલા કેનબેરી ૬૦૦	સ્પેનીશ કેસર (૧૪ ગ્રામ) ૪૮૦૦
4A કાજુ				